

ביבליוגרפיה

עיתונים וכתבי-עת יהודיים בירושלים, תרי"ד-תרפ"ג
(מתוך הלקסיקון הביבליוגרפי של יעקב שכטר לתולדות ירושלים)

ערך, השלים והוסיף הערות

גדעון פוקס

ההדרות
AHEROUT
 מנת קריאה כדור
 Jerusalem AHEROUT-Hebrew
 תמונת אהרונות

הנהגת הנהלת ההדרות
 תמונת אהרונות

הנהגת הנהלת ההדרות
 תמונת אהרונות

הכפצלת
 ד"ר רחוב
 אהרונות
 תמונת אהרונות

הנהגת הנהלת ההדרות
 תמונת אהרונות

הלכנון
האלבאנון
HALBANON

הנהגת הנהלת ההדרות
 תמונת אהרונות

חוספה
לחלק II מן הכפצלת שנת הדיד
מבשרת ציון
 תמונת אהרונות

הנהגת הנהלת ההדרות
 תמונת אהרונות

II' ARIEL
האריל

הנהגת הנהלת ההדרות
 תמונת אהרונות

תורת ציון
 תמונת אהרונות

הנהגת הנהלת ההדרות
 תמונת אהרונות

דוד ציון
ענינים באודע

הנהגת הנהלת ההדרות
 תמונת אהרונות

הכפצלת
מבשרת ירושלים
HABAZZELETH

הנהגת הנהלת ההדרות
 תמונת אהרונות

JARSTON
JOURNAL DE
DAVID DE JERUSALEM
 1re ANNEE
 2. MARS 1890
 18 DECEMBRE 1889

רשימה זו כוונתה לתאר מבחינה ביבליוגרפית את כל כתבי־העת היהודיים, על לשונותיהם השונות, שיצאו לאור בירושלים בשנים תר"ד-תרפ"ג.¹ נכללו בה כתבי־עת שיצאו לאור (או שהיתה כוונה להוציאם לאור) יותר מפעם אחת.²

מלכתחילה היתה הכוונה לחתום את הרשימה בה' אייר תש"ח, אולם בשל ריבוי החומר הוחלט להסתפק, לפי שעה, ברשימת כתבי־העת שיצאו לאור עד שנת תרפ"ג ועד בכלל; וזאת משום שמשנת תרפ"ד ואילך יוצא לאור הרבעון הביבליוגרפי 'קרית ספר', שבו נרשמים כמעט כל דפוסי ארץ־ישראל.

הבסיס להכנת הרשימה היה הנספח לכרטסת־שכטר, 'עיתונים וכתבי־עת יהודיים בירושלים'. מרשימת כתבי־העת שבנספח נופו כל אותם שלא התאימו לאבני־הבוחן הביבליוגרפיות של הרשימה הנוכחית, ולעומתם נוספו כתבי־עת אחרים שלא הופיעו בנספח.

כדי להשלים את החסר נבדקו הרשימות הביבליוגרפיות של ד' קלעי ומ' פרובסט, של ז' פבזנר, של מ' אונגר (ראה פרטים ברשימת הקיצורים) וכן נבדקה כרטסת העיתונים שיצאו לאור בארץ־ישראל, הנמצאת בארכיון הציוני. מלבד זאת נעזרתי רבות גם בספריהם של ד' יודילוביץ, מ"ד גאון, ש' הלוי, ג' ירדני וג' קרסל (ראה פרטים ברשימת הקיצורים).

הסדר ברישום כתבי־העת הוא כרונולוגי, לפי התאריך שבו החל כל כתב־עת לצאת לאור בירושלים. כל ערך מתחלק כדלהלן:

- א. כותרת ותת־כותרת.
- ב. העורך הראשון.
- ג. הדפוס.
- ד. תאריך הגליון הראשון והאחרון (אם חלה הפסקה זמנית בהוצאת כתב־העת צוינו גם תאריכי הגליון האחרון שלפני ההפסקה והראשון שלאחריה).
- ה. התבנית (אם יצא לאור רק גליון אחד, נרשם גם מספר העמודים).
- ו. הערות.

1 לא נכללו כאן כתבי־עת מיסיונריים שיצאו לאור בעברית.

2 יוצאים מכלל זה העיתונים ההיתוליים שהוכנסו לרשימה, גם אם היו חד־פעמיים. לוחות־שנה הוכנסו לרשימה, רק אם נכלל בהם חומר היסטורי.

ההערות באו בסדר הבא:

- א. המקור למידע הביבליוגרפי (אם לא ראיתי את כתב־העת כמו עיני).
- ב. התכיפות (אלא אם כן היא נזכרת בתת־הכותרת).
- ג. שינויים בעורך.
- ד. שינויים בתת־הכותרת (ציון עובדת השינוי בלבד).
- ה. שונות.

כותרת לועזית לצד כותרת עברית צוינה רק במקרים שבהם יש גם טקסט לועזי בגוף כתב־העת. לא נעשתה הבחנה ברישום הביבליוגרפי בין שם דפוס המופיע בשער לבין שם דפוס הנזכר במקום אחר בגוף כתב־העת. כמו־כן לא נזכרו לוחות, מפות או תמונות המופיעים בגוף כתב־העת. תאריכים לועזיים הובאו רק אם הם מופיעים על גבי כתב־העת; וגם אז — רק לציון תאריך הגליון הראשון והאחרון.

בעריכת רשימה זאת השתדלתי לראות כל עיתון ועיתון כמו עיני. לפיכך עברתי על כתב־העת הנמצאים בבית הספרים הלאומי והאוניברסיטאי (שבו נמצא חלק ניכר מכתב־העת הנכללים ברשימה), בארכיון הציוני, בספריית מוסד הרב־קוק, באוניברסיטת תל־אביב, בספרייה העירונית המרכזית בתל־אביב ובספריית הרמב"ם בתל־אביב.³ תודתי נתונה לכל עובדיהם.

3 תודתי נתונה לכל עובדיהם של מוסדות אלה. כמו כן מודה אני למר נתן אפרתי, לשעבר המזכיר המדעי של יד יצחק בן־צבי, שהעלה את הרעיון לעריכת רשימה זאת; לד"ר משה שרון, לשעבר המרכז המדעי של הי"ד, שסייע להביא עבודה זאת לידי גמר; ולמר י' יוסף כהן, מנהל הקטלוג העברי בבית הספרים הלאומי והאוניברסיטאי, שעצותיו המקצועיות השקולות הנחוני הרבה בעבודתי.

מ' אונגער, 'ביבליאגראפיע פון דער יידישער פרעסע אין ארץ-ישראל', זאמלבוך לכבוד דעם צווי הונדערט אין פופציקסטן יובל פון דער יידישער פרעסע 1686-1936, רעדאקטירט פון יעקב שאצקי, ניר-יורק 1937, עמ' 136-174.	אונגער, ביבליאגראפיע
מ"ד גאון (הביא לדפוס מ' קטן), העתונות בלאדינו—ביבליוגרפיה, ירושלים תשכ"ה.	גאון, העתונות בלאדינו
שושנה הלוי, הספרים העבריים שנדפסו בירושלים בחמישים השנים הראשונות תר"א-תרנ"א (1841-1891), ירושלים תשכ"ג.	הלוי, הספרים העבריים
גליה ירדני, העתונות העברית בארץ-ישראל בשנים 1863-1904, תל-אביב תשכ"ט.	ירדני, העתונות העברית
ז' פבזנר, שבעים שנה לעתונות הישראלית בארץ-ישראל, תל-אביב תרצ"ב.	פבזנר, שבעים שנה
ח"ד פרידברג, בית עקד ספרים, א-ד, תל-אביב תשי"א-תשט"ז ² .	פרידברג, בית עקד
ד' יודילוביץ (עורך), קבץ מאמרים לדברי ימי העתונות בארץ-ישראל, א-ב, תל-אביב תרצ"ה-תרצ"ו.	קובץ מאמרים
ד' קלעי ומ' פרובסט, העתונות הישראלית בארץ-ישראל—מאז היותה ועד ראש שנת תרפ"ט, תל-אביב תרפ"ט.	קלעי ופרובסט, העתונות הישראלית
ג' קרסל, תולדות העתונות העברית בארץ-ישראל, ירושלים תשכ"ד.	קרסל, תולדות העתונות

סוגריים מרובעים [] מציינים תוספות שלא נכללו בכתב-העת.

סוגריים מהוקצעים < > מורים שהדברים באו בכתב-העת בין סוגריים עגולים.

8° = עד 25 ס"מ.

4° = 25-32 ס"מ.

2° = 33 ס"מ ומעלה.

כוכב (*) ליד המספר מורה שלא ראיתי את כתב-העת.

6 חבצלת; מבשרת ציון. מבשרת שלום ירושלים, משמי חדשות מארץ סוריא, מודיע נעלמות מארץ מצרים ואר הודו הקרובים אלינו, וכל דבר הדרוש לחפץ לבב אחי דורשי ציון. יוצא לאור מאת ישראל ב"ק וחביריו [מיכ הכהן וישראל דב פרומקין. שמם מופיע החל מגליון 12 ש שנה א]. דפוס ישראל ב"ק [משנת תרל"ד: דפוס ישראל ד פרומקין], כ' אלול תרל"ז—י"ג טבת תרע"א / 3.1.1911. 2° [שינויים בתבנית].

שנה א: פעמיים בחדש. החל משנה ב, גליון 2 (כ"ז תשרי תרל"ב שבועון. ב' ניסן תרס"ח—י"ג אדר ב' תר"ע: שלוש פעמי בשבוע. אחר־כך שוב שבועון. — ישראל ב"ק המשיך בעריכה ע סוף שנה ב, ומיכל הכהן עד סוף שנה ג. מראשית שנה ד (תרל"ז) היה פרומקין העורך היחיד, פרט לתקופה שבין י"ב שבט לבין 1 סיון תרל"ז, שבה שוב השתתף עמו בעריכה מיכל כהן, ופרט לשנ תרמ"ב שבה השתתף בעריכה אליעזר בן־יהודה. שינויים בתת־הכותרת. — הדפסת ה'חבצלת' נפסקה פעמי על־ידי השלטונות העות'מאניים מחמת מלשינות: י"ג סיון תרל"ז [1877]. 24.5.—י' כסלו תרל"ח / 17.11.[1877]. כ' כסלו תרמ"ג [1882]. 1.12.—א' אדר א' תרמ"ג / 8.2.[1883].

7 חבצלת; מבשרת ירושלים. איל פריזינטי פולי אלבירסיי לה פאס אי אמור די ירושלים. אזי סאבי נוב'ידאדיס די לה טיירה סוריאי. אנונסיי לוס אביזוס איגיטו אי לה אינדיאי. לוס קואלוס סון סירקאנוס אה ל טיירה סאנטה. אי טודה קווה קי אזי אליגראר לו קוראסוניס דיוואוזוס קי אינב'ילונטאן פור סאבי'ר ל בונדאד די ציון אי די לוס מוראנטיס אין אליה אקיסטארז אין לינגואה איש'פאנייולה קי סי אב'לה אין איל ליב'אנט מאת ישראל ב"ק וחביריו. (העורך האחראי: עזרא ו בינישתי. שמו מופיע החל משנה ב, גליון 1). דפוס ישרא ב"ק, כ' אלול תרל"ז—[אדר א' תרל"ב?]. 2°.

פעמיים בחדש. — שינויים בתת־הכותרת. — קביעת תארי הגליון האחרון משוערת. לפי הודעת המו"לים בגליון י"ד אדר ז תרל"ב של ה'חבצלת' העברי, שבה הודיעו כי הפסיקו להוציא א ה'חבצלת' בלאדינו. הגליון האחרון הראיתי בספריית מכון יצח בן־צבי הוא גליון 4, שנה ב (ט"ו כסלו תרל"ב). — מהדור בלאדינו של ה'חבצלת' העברי.

8 ה א ר י א ל; יכלכל כל דבר הדרוש לחפץ לבב אוהו ציון הנאמנים מאתי מיכל הכהן [משנה ששית חוברת ז תמוז תרל"ו, מופיע גם שמו של אברהם זוסמאן]. [דפו יצחק גושצינין]; [מתמוז תרל"ו: דפוס מיכל הכהן ואברה זוסמאן], אלול תרל"ד—סיון תרל"ה; תמוז תרל"ו—כסי תרל"ז. 8°.

ירחון—מתמוז תרל"ו נוספה בתחתית השער תת־כותרת בגרמני Ebraïsch Organ; für Bildung, und Wissenschaft. בעותק שבבית הספרים הלאומי האוניברסיטאי החוברת האחרון היא מכסלו תרל"ו ורשום כי הטופס של השנה האחרונה של

1 דברי הימים לישראל [העורך: יהוסף שווארץ]. [דפוס ישראל ב"ק]. ט"ו מנחם [אב] שנת מקים מעפר דל לפ"ק = תר"ד. ד דפים. 8°.

זיהוי העורך לפי ש' הלוי, ספרי ירושלים הראשונים, ירושלים תשל"ו, מס' 51. — הכנסתי קונטרס זה לרשימה אף־על־פי שהיה חד־פעמי ככל הנראה, משום דבריו של קרסל (תולדות העתונות, עמ' 22) כי הוא 'ראוי להיחשב כנסיון עתונאי ראשון שיצא ונדפס בירושלים'. עיקר עניינו של הקונטרס בתיאור הנחת אבן־הפינה לבית־החולים רוטשילד בירושלים על־ידי אברהם אלברט כהן, בא־כוח בית רוטשילד.

*2 מנחה חדשה; [שנתון ספרותי, יו"ל ע"י אברהם] אלברט כהן. [דפוס ישראל ב"ק], תרט"ו. 20 דף. 4°.

לפי הלוי, ספרי ירושלים הראשונים, מס' 55, היו העורכים יהוסף שווארץ ואברהם אשכנזי.

*3 תורת ציון; קבוצת חדושי תורה המחודשים בהררי קדש. ברצות ה' יצא לאור חוברת אחת בכל חדש על ידינו מתאבקי בעפר רגלי החכמים ארי[ה] ליב [הורביץ], יואל משה [סלומון], ילידי עה"ק ירושלים טובב"א. [בדפוס אבן [ליטוגרפיה] של המו"לים], ניסן תרכ"ב. 11 עמ'.

לפי דוד יודילוביץ, 'בראשית העתונות', קובץ מאמרים, ב, עמ' 14–8. — יצא לאור רק גליון אחד.

4 הלבנון; מבשר שלום ירושלים, משמיע חדשות מארץ הקדושה בכללה, מודיע נעלמות מארץ סוריא וארץ תימן ומדינות הודו, כל דבר אשר ישתוקק איש ישראל לדעתו. יוצא לאור מאתנו יחיאל ברי"ל, מיכל הכהן, יואל משה בהר"ם [סלומון]. דפוס המו"לים, ר"ח אדר תרכ"ג—ח' טבת תרכ"ד. 2°.

לפי מיקרופילם בבית הספרים הלאומי והאוניברסיטאי. — ירחון. — שינויים בתת־הכותרת. — נסגר לאחר שהלשינו על עורכי כי אין להם פירמאן מקושטא. — בתרכ"ה חידש בריל את הוצאת העיתון בפאריס, שיצא שם עד תר"ל. מתרל"א עד תרמ"ג הוציאו במאינץ כתוספת עברית לכתב־העת *Der Israelit*. התחדש לזמן קצר בלונדון בשנת תרמ"ו.

5 חבצלת; מכתב עתי לבית ישראל, ישמיע חדשות מערי יהודא וחוצות ירושלים, ידיע גדולות מבית תוגרמה בכללה, יגיד ויבשר כל הנעשה והנשמע בכל ירכתי תבל, לרוות נפש כל קוראיו דשן, ואשר אליו ינהו כל זרע ישראל כי ידעו את שלום ירושלים וזכרה לא יסוף מלבבם נצח! מאתי ישראל ב"ק מדפיס, י"ד אב תרכ"ג—טבת תרכ"ד. 2°.

השער לפי גליון 3 (י"א תשרי תרכ"ד), הנמצא בספריית מכון יצחק בן־צבי. — ירחון. — יוסף ריבלין השתתף בעריכה. — הופעת העיתון הופסקה על־ידי השלטונות העות'מאניים בו בזמן שהופסקה הופעת ה'לבנון'. החל להופיע מחדש בסוף תר"ל. ראה להלן, מס' 6.

הלוי, הספרים העבריים, מס' 179, כותבת: שבט תרל"ז. מכל מקום, בי"ב בשבט תרל"ז כבר חזר מיכל הכהן להשתתף בעריכת ה'חבצלת' (ראה גליון ה'חבצלת' מתאריך זה שבו כתוב: "האריאל" יחדל מצאת עוד').

9 ש ע ר י צ י ו ן : מ"ע יו"ל פעמיים בחודש, יבשר ויודיע כל דבר הדרוש לחפץ לבב אוהבי ש ע ר י צ י ו ן, מאתי יצחק גאשציניני [וחיים פרס]. דפוס משה פרץ וחבריו [משנה ה, גליון 6, א' כסלו תר"ם / 12.11.1879]. דפוס יצחק גושציניני, כ"ה אייר תרל"ו / 19.5.1876 — י"ז אב תרמ"א / 12.8.1881; כ"ז תמוז תרמ"ב; [גליון 5] ח' חשוון תרמ"ה / 27.10.1884. 2°.

שנה א, גליונות 1-18: פעמיים בחודש. מגליון 19 ואילך — שבועון. על גליון 5, שנה ט, כתוב: 'יוצא לאור <לע"ע> פעמים בחודש'. — שמו של חיים פרס מופיע החל מגליון 19, שנה א (כ"ו שבט תרל"ז / 1877.9.2); אולם למעשה השתתף בעריכת למן הגליון הראשון עד שנה ד, גליון 1 (ו' תשרי תרל"ט / 1878.10.4). ומשנה ד, גליון 18 (כ' שבט תרל"ט / 1879.2.14), עד לסוף שנה ז. משנה ד, גליון 2 (כ"ז תשרי תרל"ט / 1878.10.24) עד גליון 17 של אותה שנה (י"ד שבט תרל"ט / 1879.8.2) השתתף בעריכת אברהם משה לונץ. על שני הגליונות הבודדים ששרדו משנה ח (תרמ"ב) ומשנה ט (תרמ"ה) מופיע שמו של יצחק גושציניני בלבד. — שינויים בתת-הכותרת.

11 * ח ב צ ל ת ; דיא ראזע. א יידישער פאמיליען בלאטט, פאר אללע אוהבי ציון וירושלים, ערשיינט לעת עתה צוויי מאהל אים חודש. הערויסגיגעבען פאן ישראל דוב פרומקין, מיכל הכהן. דפוס ישראל דוב פרומקין, ב' אייר תרל"ז / 16.4.1887. — ט"ז [?] אייר תרל"ז / 1887.4.30. 2°.

שנה א, גליונות 1-18: פעמיים בחודש. מגליון 19 ואילך — שבועון. על גליון 5, שנה ט, כתוב: 'יוצא לאור <לע"ע> פעמים בחודש'. — שמו של חיים פרס מופיע החל מגליון 19, שנה א (כ"ו שבט תרל"ז / 1877.9.2); אולם למעשה השתתף בעריכת למן הגליון הראשון עד שנה ד, גליון 1 (ו' תשרי תרל"ט / 1878.10.4). ומשנה ד, גליון 18 (כ' שבט תרל"ט / 1879.2.14), עד לסוף שנה ז. משנה ד, גליון 2 (כ"ז תשרי תרל"ט / 1878.10.24) עד גליון 17 של אותה שנה (י"ד שבט תרל"ט / 1879.8.2) השתתף בעריכת אברהם משה לונץ. על שני הגליונות הבודדים ששרדו משנה ח (תרמ"ב) ומשנה ט (תרמ"ה) מופיע שמו של יצחק גושציניני בלבד. — שינויים בתת-הכותרת.

לפי מרדכי קוסובר, 'חבצלת' — "דיא ראזע" — "דער ארץ-ישראל יוד", קובץ מאמרים, ב, עמ' 113-126. — פעמיים בחודש. — מהדורה יידיית של ה'חבצלת' העברי. — יצאו לאור שני גליונות בלבד. לפי א"ר מלאכי, 'העתונות הירושלמית', לוח ארץ ישראל (של לונץ), טז (תרע"א), עמ' 135, יצאו לאור מספר גליונות, והופעת העיתון פסקה אחרי חצי שנה, מהיעדר רשיון.

בשנה א, גליונות 1-18, יצא בעברית וביידיש, עמודה מול עמודה. מגליון 19, בעברית בלבד. — כיוון שלגושציניני לא היה פירמאן להוצאת עיתון, השתמש ברשיון שהיה בידי יצחק הירשנזון (להוציא עיתון בשם 'הצבי') ובכ"ז תמוז תרמ"ב הוציא גושציניני עיתון בשם: 'ה צ ב י'; מכתב עתי יבשר ויודיע כל הדברים הנעשים בכל חלקי תבל בכלל וארץ הקדושה בפרט. וכל הדרוש לחפץ לבב אוהבי ש ע ר י צ י ו ן, יוצא לאור פעם אחת בשבוע מאת יצחק גאשציניני. שנה 8' (לפי הלוי, הספרים העבריים, מס' 248). לפי ישעיהו פרס, 'שערי ציון ועורכו חיים פרס', קובץ מאמרים, ב, עמ' 56, יצאו גליונות אחדים בצורה זו. — הוצאת העיתון נפסקה בתרמ"ה, מפני חוסר הרשיון.

12 * ה ר צ י ו ן ; מכתב עתי יוצא לאור פעמים בחודש. מבשר טוב, משמיע שלום, מודיע לבית-ישראל בארצות פזוריהם, מהנעשה והנשמע בהררי ציון, ומשלום ירושלים ויושביה מאת דוד ברי"עלין, שכ"ו ויליד ירושלים. בכתב-יד, כ"ב טבת תרל"ח / 28.12.1878 [וצ"ל: 28.12.1877] — תרל"ט.

10 י ה ו ד ה ו י ר ו ש ל ם ; הולך ואור אי"ה פעמים בחודש <לע"ע>. יעיר ויעורר חמדת הקדש, ואהבת יהודה וירושלים בלבב אחינו ב"י בכל תפוצותיהם לקרב ולאחד הלבבות, להרים דגל התורה והיראה, החכמה והמדע, הישוב והבנין, המסחר והמלאכה, ולרומם קרן אדמת הק' לתועלת איש ישראל. מאתי יואל משה בהר"ם שאלאמאן >יליד ירושלים ת"ו<. דפוס אברהם רוטנברג [למעשה: דפוס סלומון], ב' אדר תרל"ז — י"א תמוז תרל"ח. 4° [שינויים בתבנית].

לפי דוד ילין, 'הר ציון (התרל"ח)', קובץ מאמרים, ב, עמ' 62-65. — כל גליון יצא לאור בעותק אחד בלבד. — בשנת תשכ"ד הוציאה תתו של דוד ילין, הגב' אוהבה פיקרדילין, מבחר גליונות מתוך 'הר ציון' (העתקה במכונת כתיבה).

13 * י ר ו ש ל י ם . 1878-1879.

לפי קלעי ופרובסט, העתונות הישראלית, עמ' 29, ברשימת המסופקים. לא מצאתי לו זכר בשום רשימה אחרת. — 'בלתי קבוע, לדרושי תורה'.

14 ת ו ר ת ה א ה ל ; כי מציון תצא תורה ודבר ה' מירושלים. [דפוס אליהו ומשה חי בני אברהם ששון], ט"ו אדר א' תרל"ח — י"ד תמוז תרל"ח. כד דף. 4°.

שנה א פעמיים בחודש. שנה ב: ירחון. — מכיוון שלסלומון לא היה רשיון להוצאת עיתון, נוסף ליד שמו, החל משנה ד, גליון 4 (י"ד ניסן תרל"ז), שם חתונו אברהם רוטנברג, אשר בהיותו נתין תורכי ניתן הרשיון להוצאת העיתון על שמו. מאותה סיבה נדפס כביכול בדפוס רוטנברג, אף-על-פי שנדפס למעשה בדפוס סלומון (ראה

קביעת הדפוס לפי הלוי, הספרים העבריים, מס' 273. — ירחון. — חידושי תורה של ר' משה יהושע יהודה ליב דיסקין, הגאון דבריסק, שהוציאו לאור תלמידיו. נכללו גם חידושים של אבי הרב, הגאון ר' בנימין, ושל בן הרב, ר' יצחק ירוחם. — יצאו לאור שש חוברות.

15 ס פ ר ע מ ו ד ה י ר א ה ו ע מ ו ד ה ת ו ר ה ; עולת חודש לחיזוק הדת וישוב הארץ. [העורך: עקיבא יוסף

הוציא . . . בתרמ"ג, בירושלים עתון בשם "הצבי", שלא היה ידוע לרושמי הרשומות ונתגלה על-ידי זלמן פבונר, האספן השקוד של העתונות העברית הארצישראלית ונמצא באוספו. בלכסיקון ספרות העברית בדורות האחרונים, מרחביה תשכ"ה, בערך: 'מרדכי אדלמן-מיוחס', מוסיף קרסל כי 'הצבי' של אדלמן היה שבועון ושיצאו ממנו מספר גליונות.

*19 קול מציון. [1883].

לפי אונגער, ביבליאוגרפיה, מס' 201. לא הצלחתי למצוא את מאמרו של א"ר מלאכי, שאונגער מפנה אליו. — יצא לאור על-ידי חברת 'עזרת נדחים'. — יצאו שני גליונות בלבד. — חציו בעברית וחציו ביידיש. — אנטרימיטונרי.

20 מבשרת ציון; תצא פעם אחת בחדש. העורכים: אליעזר בן-יהודה וליאון שווארץ. דפוס ישראל דוב פרומקין, טבת תרמ"ד — כ"ט אלול תרמ"ד / [1884]. 12.9.8° [שינויים בתבנית].

ירחון (למעשה יצא לפרקים). — מחוברת ג היה בן-יהודה העורך היחיד (לפי א"ר מלאכי, "מבשרת ציון" (עתונו הראשון של בן-יהודה, ליום השנה לפטירתו), הדואר, כו (תש"ז), עמ' 188-189). — בחורף של שנת תרמ"ד הוציאו הביל"ויים ישראל בלקינד, מנשה מאירוביץ, יוסף פיינברג וליאון שווארץ בראשון-לציון גליון אחד של כתבי-עת בשם 'מבשרת ציון' (בהקטורף; ראה: א' דרויאנוב, כתבים לתולדות חבתי-ציון ושוב ארץ-ישראל, ג, תל-אביב תרצ"ב, מס' 1184; ח' חסיק, מיומן אחד הביל"ויים, תל-אביב תרפ"ח, עמ' 58-59), ואולם בראותם כי הוצאת כתבי-עת היא למעלה מכוחותיהם, מסרו את העריכה לבן-יהודה וכתבי-עת החל לצאת בירושלים. מחוסר רשיון יצא כהוספה ל'חבצלת' ובראש כל אחת מארבע החוברות שיצאו לאור היה כתוב: 'הוספה לגליון . . . מהחבצלת שנת ה'ר"ד'. — עיתונו העצמאי הראשון של בן-יהודה. — קביעת תאריך החוברת האחרונה היא לפי מה שנאמר אצל ירדני, העתונות העברית, עמ' 237, כי החוברת יצאה כחוספת לגליון 40 של 'חבצלת' משנת תרמ"ד, אך ייתכן כי התאריך היה רשום כך: אלול תרמ"ד.

21 הצבי; יבשר פעם בשבוע חדשות מענייני המדינות ומקרי יום יום ומענייני היהודים בכל מקומותם. נערך על ידי [אליעזר] בן יהודה. דפוס יצחק הירשענזאהן, תרמ"ה-תר"ע: ה' חשון אתתט"ו, תרמ"ה-כ"ט אלול אתתכ"א [= תרמ"ט]; ד' סיון אתתכ"ד [= תרנ"ג] — ט"ו כסלו אתתכ"ה [= תרנ"ד]; ט"ו טבת אתתכ"ו [= תרנ"ה] — ח' אלול אתתל"ל [= תרנ"ח] / 26.8.1898; ט"ו כסלו אתתל"א [= תר"ס] — כ"ג ניסן אתתל"ב [= תרס"א]; ו' תשרי אתת"ם [= תרס"ט] — כ"ו אב אתתמ"א [= תרס"ט]; כ"ג אלול אתתמ"א [= תרס"ט] — י"ג אדר א' אתתמ"א [= תר"ע]. 8° [מגליון יח, שנה א — שינויים רבים בתבנית].

עד סוף תרנ"ח: שבועון. מט"ו כסלו אתתל"א [= תר"ס]; פעמיים בשבוע. מי"א סיון אתתל"א [= תר"ס]; שבועון. בשנים

שלזינגר]. דפוס יצחק גאשציני ושותפיו, תשרי תרל"ט — ניסן תרל"ט; תרמ"ג[?]; תרמ"ה. 8°.

ירחון. — לפי הלוי, הספרים העבריים, מס' 286. יצאה חוברת ניסן תרל"ט [בדפוס אליהו ומשה חי ששון], אולם בניגוד לרשום אצלה החוברת היא 8° ולא 4°. — חוברות תשרי וחשון תרל"ט נקראו בשם: 'עמוד היראה'; חוברת כסלו: 'עמוד התורה'; טבת: 'עמוד היראה'; שבט: 'עמוד התורה'; אדר: 'עמוד התורה'; וחוברת נפרדת מאותו חודש: 'עמוד היראה'; ניסן: 'עמוד היראה'. כאשר כל חוברת מהווה המשך לחוברת הקודמת לה באותו שם.

לפי פרידברג, בית עקד, המשך הירחון לצאת גם בשנים תר"ם-תרמ"א (בתבנית 4°). אולם נראה שיש להטיל ספק בידיעה זאת. — לפי הלוי הספרים העבריים, מס' 377 א, יצא בשנת תרמ"ג(?) [בדפוס אהרן עזיאל רוקח ואלחנן טננבוים]: קול קורא; עמוד היראה לחוק הדת וישוב הארץ, מכתב גלוי, 12 עמ', 8°, ובו מודיע שלזינגר כי מסר את עריכת כתבי-עת לידי חתנו אברהם הכהן [פרידמן], אולם נראה כי חתנו לא המשך בהוצאת כתבי-עת. — בשנת תרמ"ה הוציא שלזינגר [בדפוס סלומון]: 'בעה' מחזיקי הדת עמוד היראה משנת תרמ"ה לפ"ק, קול מציון, שטיממע פאן ציון . . . ח עמ', 4°. (לפי הלוי, הספרים העבריים, מס' 465), ונראה כי בכך נסתיימו תולדותיו של כתבי-עת מיוחד זה.

16 Jerusalem; Organ für die Freunde Zions * העורכים: א' כהן [= מיכל הכהן?]; יצחק גושציני. דפוס יצחק גושציני [גליון מס' 1], 4.1.1882. 2°.

לפי 13 Revue des études juives, V (1882), p. 158, no. — פעמיים בחודש. — הופיע בגרמנית. יצאו לאור שני גליונות בלבד. — לפי א"ר מלאכי, 'נסינות שלא הצליחו — ולא יצליחו, הדואר, יד (תרצ"ה), עמ' 204, היה זה ירחון שהופיע ביידיש בעריכת מיכל הכהן (המו"ל היה יצחק גושציני), ויצאו ממנו גליונות אחדים. אולם לפי REJ ברור שכתבי-עת הופיע בגרמנית (והאיר עיני בעניין זה מר אריה פילובסקי).

17 Gazette de Jerusalem. Jerusalem Anzeiger. Erscheint jeden Freitag. Appears every Friday. Verantwortlicher Redackteur: A[braham] M[oses] Luncz. [דפוס ישראל דב פרומקין], 20.1.1882 — 17.3.1882. 4°.

מגליון 5 (17.2.1882) נדפסו המלים: <Supplement du Habbazeleth> מעל לכותרת, כיוון שלונץ לא קיבל פירמאן להוצאת עיתונו. הגליון התשיעי והאחרון (17.3.1882) יצא לאור בשם: <Supplement du Journal Habazeleth>, והמספר המודפס על הגליון הוא 21, והוא מספרו של גליון 'חבצלת' שאליו הוא נספח כביכול, אם כי למעשה יצא לאור גליון 21 של 'חבצלת' ב-10.3.1882. — הטקסט באנגלית ובגרמנית, עמדה מול עמדה. מגליון 4 (10.2.1882) נוספה גם תמצית בצרפתית. העיתון מכיל בעיקרו כרוניקה של ירושלים.

*18 הצבי; העורך: מרדכי אדלמן. תרמ"ג. לפי קרסל, תולדות העתונות, עמ' 72: 'אף מ. אדלמן

בעו"ה ספר "ארזי הלבנון" אשר נטעה ימיני בהר הקדש, מוקדש לתורה ולחכמה, קובץ: דברי תורה, מאמרי חכמה ומדע, שירים, ספורים, עיני א"י וישובה נכתבים מאת מבחרי(1) סופרי זמננו... אקוה כי עד הפסח הבע"ל אגמרהו בכי טוב. מחיר הספר אודיע אי"ה לפני המוגמר... שמואל רפאלאוויש. אך כפי שמציינת הלוי (הספרים העבריים, בהערות למס' 435), לא נתפרסמה כל הודעה בעניין המחיר. נראה שיש להטיל ספק בקיומו בדפוס של מאסף זה. וכן טובר גם א"ר מלאכי שכתב אלי במכתב פרטי: "את 'ארזי הלבנון' לא ראיתי, ומסופקני אם הופיע בכלל. את הידיעה עליו שבאתי ממודעה ב'הצבי'... הקובץ לא נמצא אז בספרייה וגם לא בידי עורכו, המנוח שמואל רפאלי ז"ל. כפי שהגיד לי רפאלי, יצא המאסף. אולי נדפסו קונטרסים אחדים שלא נצטרפו כדי ספר, ובמשך הימים אבדו."

25 לוח לשנת תרמ"ז לפ"ק, ונלוה לו זכרונות ירושלים; יכלכל עיני ארץ הקדושה, והידיעות הנחוצות לדעת לכל דורש ציון, ומורה דרך לנוסעים. נערך על ידי מ[רדכי] אדעלמאן. בדפוס א"מ לונץ, [תרמ"ז?]. [14], לד, [20] עמ' 8°.

יצא לאור גם לוחות לשנת תרמ"ח-תר"ן [את הלוח לשנת תרמ"ט לא ראיתי]. — לזכרונות ירושלים, שער מיוחד: 'זכרונות ירושלים, יכלכל עיני ארץ הקדושה [המשך כנ"ל]... תרמ"ז. לד, [2] עמ'. ומכיל ידיעות בעלות ערך על: 'האשכנזים... הספרדים והמערבים... ידיעות כלליות... המושבות החדשות'. ללוח לשנת תרמ"ח נלווה 'זכרונות ארץ ישראל, וללוח לשנת תר"ן שוב נלווה 'זכרונות ירושלים'. — הלוח לשנת תרמ"ח יצא לאור בדפוס מ' אדעלמאן. הלוחות לשנים תרמ"ח, תר"ן בתבנית 32°.

26 ירושלים; יכלכל קבוצת מאמרים בחקירת ארה"ק, מצבה, קורותיה, וכל הנוגע לה בשכבר הימים ובימינו אלה. למען ידע ישראל מצב ארה"ק כמו, ומה היא שואלת מנו. יוצא לאור מדי שנה בשנה בשפה עברית ואנגלית מאת אברהם משה לונץ, בעזרת חכמים וסופרים מצוינים בארץ וחוצה לה. בדפוס והוצאות המו"ל, תרמ"ז-תרע"ט. 8°.

שנתון (למעשה יצא לפרקים). — הכרך האחרון (יג) יצא לאור אחרי מות העורך. — שינויים בתהיכותרת. — כך א נדפס בווינה בשנת תרמ"ב. לכל כך שער גם בלועזית: לכרכים א, ב, יג—באנגלית:

Jerusalem; Year-book for the diffusion of an accurate knowledge of ancient and modern Palestine, edited by A.M. Luncz, assisted by a number of competent contributors in and out of Palestine לשאר הכרכים— בגרמנית: *Jerusalem; Jahrbuch zur Beförderung einer wissenschaftlich genauen Kenntniss des jetzigen und des alten Palästinas. Herausgegeben unter Mitwirkung von Fachmännern im heiligen Lande und ausserhalb desselben von A.M. Luncz* — בכרכים א, ב— מדור באנגלית. בכרכים ג, ד— מדור בגרמנית. בשנים ה-ז (תרנ"ח-תרס"ז) אמור היה

תרס"ט-תר"ע: יומי. — התקופות שבהן לא היתה העריכה (בפועל) בידי בן־יהודה הן: (א) ה' אדר ב' אתת"ז, [= תרמ"ו] — ד' כסלו אתת"ח, [= תרמ"ז]. בתקופה זאת ערך את 'הצבי' י"מ פינס (בן־יהודה נסע לרוסיה לגייס תמיכה ומנויים ל'הצבי'). (ב) תרס"ט-תר"ע. עד כ' תמוז אתת"ם [= תרס"ט] אמנם מופיע שמו של בן־יהודה כעורך ראשי, אולם לצדו מופיעים שמותיהם של חמדה בן־יהודה ו[איתמר] בן־אב"י כעורכים; העורך למעשה היה בן־אב"י. מכ"ב תמוז אתת"ס [= תרס"ט] מופיע שמו של בן־אב"י בלבד. מכ"ג אלול אתת"א [= תרס"ט] היה בן־אב"י העורך היחיד והאחראי, בעוד שהמו"ל ומונה העסק היה המומר שלמה פיינגולד. — שינויים רבים בתהיכותרת.

את הרשיון להוצאת העיתון שכר בן־יהודה מיצחק הירשנזון אשר בידו היה פירמאן להוציא עיתון בשם 'הצבי'. — לפי ירדני, העתונות העברית. עמ' 255: 'מסתבר, אפוא, שבתשרי־חשון תר"ן הופיעו מן 'הצבי' לפחות שלושה גליונות לפני שהעתון נסגר'. — בתקופה שבין ד' כסלו תרמ"ז לבין ז' ניסן תרמ"ז לא יצא העיתון לאור, מסיבת חסרון־כיס של העורך. בשנת תרנ"ד נסגר לאחר שבן־יהודה נאסר עקב הלשנה שעיתונו מסית למרד בשלטון התורכי. בשנת תרנ"ח נסגר העיתון עקב נסיעתו של בן־יהודה לאירופה. בכ"ו אב אתת"א [= תרס"ט] נסגר העיתון להודש ימים מפני שבן־יהודה נזקק לסקרי העיתון לשם הדפסת מילונו. — בכל שנות קיומו יצאו הוספות רבות לעיתון, ובשנים תר"ס ותרס"א נדפסו בעיתון תוספות קצרות בצרפתית, בגרמנית ובערבית. — 'הצבי' היה ממשיכו של 'האור' משנת תרנ"ג (ראה להלן, מס' 34) ושל 'השקפה' משנת תרס"ח (ראה להלן, מס' 48); וראה גם להלן, מס' 31.

22 *משעול הכרמים; כתב עת עברי וספרדי... גאזיטה ז'ודיאה. העורך: ברוך'ן יצחק מטראני. ניסן תרמ"ח. 8 עמ' 8°.

לפי גאון, העתונות בלאדינו, מס' 184. — דרשבועון (כפי הנראה יצא לאור רק גליון אחד. הערת מ' קטן בספר הנ"ל). לפי דברי גאון, יהודי המזרח בארץ ישראל, ב, ירושלים תרצ"ח, עמ' 409, היה זה קובץ ספרותי מיוחד לכבוד מונטיפיורי. — נדפס באותיות רש"י.

23 המסדרונת; קונטרס הכתוב לחיים. קבוצת כללים ויסודות בהלכה ואגדה ודקדוק והגיון הלשון, ומסורות, דרכי המחברים וספריהם וסדריהם... מאתי חיים הירשענזאהן... בדפוס ובהוצאות המו"ל, ה' אדר ב' תרמ"ו-תרמ"ט. 8°.

ירחון (למעשה יצא לפרקים). — חוברות א-ד נדפסו בפראנקפורט דמיין (כ"ז סיון תרמ"ה—כ"ח חשון תרמ"ו).

24 *ארזי הלבנון; [תרמ"ז?].

א"ר מלאכי העתונות הירושלמית, לוח ארץ ישראל (של לונץ), טז (תרע"א), עמ' 133, מונה את 'ארז(1) הלבנון' 'להרה"ח מר. ש. רפאלי (תרמ"ה)' בין 'המאספים לספרות וחכמה אשר מו"ליהם הוציאו בתור דוגמה'. במודעה שנדפסה ב'הצבי' שנה ב, גליון יא (ג') טבת תרמ"ו, עמ' מה, נאמר: 'אתכבר להודיע... כי אציא לאור

30 * קול התור; עתון תלמודי "לע"ה"ר' אהרן לויך. תרמ"ט. 8°.

לפי פרידברג, בית עקד.

31 ספר האור; מפין אור על עניני ארץ ישראל בפרט והיהודים בכלל. תברו [אליעזר] בן יהודה. חלק א. [דפוס יצחק הירשנזון], [י"ב(?) כסלו תר"ן]. טז עמ'. 8°.

ירחון (?) — "ספר" זה היה, למעשה, עיתון, והפרקים שבו הקבילו למדורי העיתון 'הצבי', שנסגר בסוף שנת תרמ"ט. לפי הלוי, הספרים העבריים, מס' 620, יצא 'ספר האור' בצורה זאת, מפני שבן־יהודה לא השיג רשיון להוצאת עיתון; ואילו לפי ירדני, העתונות העברית, עמ' 255, ייתכן שהיה זה נסיון להתחמק מהצנזורה התורכית והרוסית. — קביעת הדפוס היא לפי הלוי. — את התאריך קבעתי לפי הידיעה בעמ' יב: 'ביום הרביעי שבק חיים לכל חי הר"ר נסים ב"ק ז"ל, ממונה לכולל ולקין ואחד מנכבדי ראשי עדת האשכנזים'. ניסן ב"ק נפטר ב' כסלו תר"ן וכיוון שהידיעה מספרת גם בקורתו, יש להניח כי נדפסה ביום ו', י"ב כסלו תר"ן (כידוע היה בן־יהודה מפרסם את 'הצבי', שקדם ליספר האור, בימי ו'). — יתכן שאחרי ה"ספר" הראשון יצאו גם ספרים נוספים, באותה המתכונת או במתכונת אחרת, שלא הגיעה לידינו (ירדני, שם; וראה נימוקיה). — ראה גם מס' 34.

32 דער ארץ־ישראל יוד; אַ זשאַרגאַנישע 'אונפארטייאישע' צייטונג. ערשיינט וואכענטליך אין ירושלים ת"ו. העורכים: שלמה אפשטיין ושמואל רפאלוביץ [רפאלי]. דפוס יצחק הירשנזון, י"ב אייר תר"ן / 2.5.1890 — ר"ח אב תר"ן / 18.7.1890. [1] דף, 33 [צ"ל 32] עמ'. 2°.

דו־שבועון ושבועון לסירוגין. העורכים התכוונו להוציאו כשבועון כעבור שלושה חודשים. — שמותיהם של העורכים מופיעים בגליונות 2–6. בגליונות 7–8 מופיע שמו של אפשטיין בלבד — מעל הכותרת נדפס: *Jüdisch-Deutsche Ausgabe des Hazewi*, 'זה משום שלא היה לעורכים רשיון מהממשלה להוצאת העתון, עליכן הסמיכוהו ל"הצבי"' (הלוי, הספרים העבריים, מס' 625). — יצאו לאור 8 גליונות בלבד.

33 הארץ; ספר לכל־נפש ולכל־בית בישראל. יצא לאור בידי זאב יעבץ. בדפוס ר"ש[מואל] צוקערמאן ושותפו, תרנ"א. 8°.

רבעון (?). בשנת תרנ"א יצאו לאור 4 חוברות. — בשנים תרנ"ב–תרנ"ה הופיע בוורשה בשמות: 'מירושלים', 'גאון הארץ', 'פרי הארץ', 'מציון'.

34 הוספה להצבי הוא האור; המאיר על עניני היהודים בארץ ישראל. גליון לשבועות, לספרות, חדשות ועניני המדינות. העורך: [אליעזר] בן יהודה. דפוסים שונים, תרנ"א–תרע"ה: 'חשון אתתכ"ב [= תרנ"א] — כ"ו אייר אתתכ"ד [= תרנ"ג]; ט"ז אדר א' אתתמ"א [= תר"ע] —

כתבי־העת להופיע כרבעון, ואולם למעשה הופיעו החוברות ברווחי זמן גדולים יותר.

27 תורה מציון; קובץ חידושי תורה במקרא ובמשנה בהלכות ואגדות ושו"ת אשר יתחדשו תמיד במשך הזמן ממרנן ורבנן גאוני וחכמי הדור הי"ו בארץ ובחו"ל. [העורך: ר' יעקב אורינשטיין]. בדפוס ובהוצאת של ר' שמואל הלוי צוקערמאן ושותפיו, ניסן תרמ"ז — ניסן / סיון תרמ"ח: תמוז / אלול תרנ"ו — אדר(?) [תרס"ו]. 8°.

רבעון. — לפי א"ר מלאכי, 'העתונות הירושלמית', לוח ארץ־ישראל (של לונץ), טז (תרע"א), עמ' 133, היה העורך של 'תורה מציון' יעקב אורינשטיין. למרות ששמו אינו נזכר במפורש כעורך. — שינויים בתת־הכותרת. בהקדמת המו"ל (שמואל הלוי צוקרמן) לקונטרס 'אהבת ציון' (ראה מס' 29), שנספח לחוברת א, שנה ב, של 'תורה מציון' (ניסן/סיון תרמ"ח), נאמר כי 'תורה מציון' בשנתו הראשונה: 'נדפס עלה אחת(!) בכל שבוע (וכן יתחלק למקבלי הפרענומארנטין בעה"ק וסביבותיה'. ולהחברים... בחו"ל... אחת לכל שלשה חדשים קונטרס כרוך יכיל בתוכו שנים עשר עליים'.

28 דער הייליגער אנציגער. [העורך: חיים אליעזר הויזדורף]. [דפוס יצחק גושצינני], תרמ"ז(?) — כסלו(?) תרמ"ח.

לפי א"ר מלאכי, 'נסיגנות שלא הצליחו — ולא יצליחו, הדואר, יד (תרצ"ה), עמ' 204. — ירחון. — לפי מלאכי היה יצחק גושצינני המו"ל של כתבי־העת והעורך היה חיים אליעזר הויזדורף. לפי מלאכי התחיל הירחון להופיע בשלהי שנת תרמ"ז ויצאו ממנו חוברות אחדות. וראה גם: אליעזר רוקח, חבצלת, כ"ב טבת תרמ"ח (גליון יב, עמ' 94): '... ולכן לא ראיתי את ההייליגער אנציגער היוצא לחושך בירושלים'.

29 אהבת ציון; דפוס שמואל הלוי צוקערמאן, ניסן/סיון תרמ"ח. י דפים. 8°.

רבעון. יצא לאור גליון אחד בלבד. — שם העורך לא נזכר המו"ל היה שמואל הלוי צוקרמן. — בשער של 'תורה מציון' (שנה ב, חוברת א, ניסן/סיון תרמ"ח; ראה מס' 27) כתוב: 'נלוה אליו [אל 'תורה מציון'] קונטרס אהבת ציון יו"ל חוברת בכל שלשה חדשים'. ובהקדמה שלו לקונטרס כתוב המו"ל: 'אמנם רבים וכן שלמים עוררו לבבינו, כי נאות הי' לספח לכל חוברת מספר הנ"ל [תורה מציון] קונטרס קטן, יהי' ענינו להאיר להם הדרך במעמד ומצב אה"ק, הגשמי והרוחני ולתאר להם מצב דברים הטובים שכבר נתיסדו בתוכה כמותם ואיכותם בפרטיות, והם הכוללים בכללם, בתי חולים, ישיבות ות"ת, חברת גומלי חסדים, עזרת נדחים, בית מחסה היתומים, עניני המסחר והקנין ובתי חרושת המעשה, ומה ירושלים דורשת עוד בימינו אלה... אי לואת קבלנו עלינו העול הכבד, להוציא לאור עולם קונטרס בכל ג' חדשים מכונה בשם אהבת ציון יהי' למנה לכל אחד מהבאים אתנו על החתום במקבלי הפרענומארנטין(!) מספר תורה מציון, ולא ימכר לבדו, כ"א להמחזיקים, בספר תו"מ לבד'.

ליהצבי של בן־יהודה, משום שלא היה רשין להוציא את 'בית יעקב'. — לפי יודילוביץ (שם, עמ' 126) היתה אחת ממטרותיו של עיתון זה, שיצא לאור בידיש (והיה מנוקד בחלקו), להחיות את הדיבור העברי (!) בירושלים. — הוא יצא לאור כשנה וחצי. — הגליון היחיד שראיתו הוא מ"ב אייר תרנ"ג (שנה שנייה, גליון יג).

37 קבוצת קונטרסים; מחלקה שפתי ישנים. מחברת ראשונה. יוצא לאור מאתי יצחק הירשענזאהן. בדפוס ובהוצאות המו"ל, [תרנ"ג?]. ספירות עמ' מרובות. 8°.

התכיפות לא נזכרה, אולם ברור שהיתה למו"ל כוונה להוציא 'מחברות' נוספות. — א"ר מלאכי, העתונות הירושלמית, לוח ארץ ישראל (של לונץ), טז (תרע"א), עמ' 132 בהערה, מונה את הקובץ בין 'המאספים לספרות ותכמה אשר מוליה"ם (!) הוציאו בתור דוגמה, ומציין שהקובץ יצא בתרנ"ג. לפי הרישום בקטלוג של בית הספרים הלאומי והאוניברסיטאי יצא הקובץ, שהוא בעיקרו אוסף של שו"ת, הלכות ואגרות רבנים, בשנת תרנ"ן לערך.

38 דער 'קאלאניסט': לאנדווירטהשאפטליכער ארגאן, ענטהעלט וויסענשאפטליכע ארטיקלען, נאטיצען, בעלערונגען, אונד פראקטישע ערפאהרונגען, אין אללען פעכער דער לאנדווירטהשאפט, צום פראקטישען נוטצען דער אידישע אקערבויער, אין ארץ ישראל. הערויסגעגעבען אונטער מיט ווירקונג פאן מעהרערע פאכמענער אים הייל. לאנד, פאן אגראנאם מנשה מאיראוויטש בראשון לציון אונד אברהם משה לונץ עורך הירושלים. דפוס אברהם משה לונץ, תרנ"ג-תרנ"ו. 8°.

העורכים התכוונו להוציא כרבעון, אך יצאו לאור חוברת אחת או שתיים בשנה. — חוברות 1-2: בידיש—החל מחוברת 3, שנה [1] הופיע בידיש ובעברית, ומחוברת 4, שנה [1] (תרנ"ה) נוסף שער מיוחד בעברית: 'האכר'; מיוחד לעבודת האדמה וכלכלתה. מכלכל מאמרים, הוראות, זכרונות ונסיונות בהלכות עבודת האדמה, כלכלתה וכל המסתעף ממנה. לתועלת עובדי האדמה בארצנו הקדושה בפרט, ושאר הארצות בכלל. יוצא לאור בעזרת חכמים מוסמכים ובקיאים בארה"ק מאת אגראנאם מנשה מאיראוויטש בראשון לציון ואברהם משה לונץ עורך ה"ירושל"ם בירושלים. — מאירוביץ בזכרונותיו על העיתון: מוקני היישוב [מנשה מאירוביץ], 'העתון החקלאי הראשון בא"י—"האכר", "האכר היהודי", קובץ מאמרים, א, עמ' 51, כותב כי החוברת הראשונה יצאה בחשון תרנ"ד, וצ"ל: תרנ"ג. — נתמך על־ידי ועד 'חובבי ציון'.

39 ספר צרור המור; כולל ספורים שונים מחיי ישראל בעבר והווה. יופיע לחדשים ע"י שמואל אפרים טיקטין. בדפוס המו"ל, תשרי-חשון תרנ"ג. 8°.

ירחון. יצאו לאור שתי חוברות בלבד.

40 עולם קטן <עתון לילדים>; יכיל ספורים, שירים, משלים וחדות, ידיעות הטבע, ודברי הימים כתובים לפי רוח

כ"ז תמוז אתתמ"ב [= תרע"א]; ז' תשרי אתתמ"ג [= תרע"ב]—י"ד אייר אתתמ"ד [= תרע"ג]; ט"ז תמוז אתתמ"ה [= תרע"ד]—ז' טבת אתתמ"ו [= תרע"ה]. 2° [שינויים בתבנית].

בשנים תרנ"א-תרנ"ג: שבועון. תרע"ע-תרע"ג: יומי. ט"ז תמוז אתתמ"ה [= תרע"ד]—א' אב תרע"ד: שבועון. ה' אב תרע"ד—י"ג אלול אתתמ"ו [= תרע"ד]: פעמיים בשבוע. ט"ו אלול תרע"ד-תרע"ה: יומי. י"ד אדר ב' אתתמ"א [= תרע"ע]—כ"ג אדר א' אתתמ"ב [= תרע"א], ז' תשרי אתתמ"ג [= תרע"ב]—ז' אייר אתתמ"ג [= תרע"ב], היה העורך האחראי: [איתמר] בן־אב"י. מ"ב תשרי אתתמ"ג [= תרע"ב] נוסף גם שם העורך הראשי: אליעזר בן־יהודה. ב' אלול אתתמ"ד [= תרע"ב]—כ' אלול אתתמ"ד [= תרע"ב], כ"ט תשרי אתתמ"ד [= תרע"ג]—י"ד אייר אתתמ"ד [= תרע"ג], ט"ז תמוז אתתמ"ה [= תרע"ד]—ז' טבת אתתמ"ו [= תרע"ה], העורך האחראי: [איתמר] בן־אב"י (ובן־יהודה העורך הראשי).

שינויים רבים בתתי־הכתרת. — הופעת העיתון נפסקה כאשר יצא בן־יהודה לארצות־הברית, בחששו מהתנכלות של השלטונות התורכיים. — 'האור' היה ממשיכו של 'ספר האור' משנת תרנ"ן (ראה מס' 31), ושל 'הצבי' משנת תרע"ע (ראה מס' 21).

35 המוריה; ספר נועד למאמרים המשמיעים שלום ציון וירושלים. יודיע חדשות מארץ ישראל וממושבות בני־בכל מקום שהם, יעורר את האהבה להתורה ולהיראה ולשפתינו הקדושה בלבבות אחינו בני ישראל. [העורך: אהרן שמחה בלומנטאל]. דפוס יצחק הירשענזאהן, ר"ח ניסן תרנ"ב—ט' אייר תרנ"ב. 8° [שינוי בתבנית].

פעמיים בחדש. כוונת העורכים היתה להוציא כשבועון. בגליון א נקרא 'ספר', מחוסר רשיון להוצאת עיתון. — על־גבי הגליון השני כתוב: 'זכות הוצאת המ"ע המוריה קנינו מהמו"ל הראשון, ועתה יוצא לאור מאת ברוך מרדכי הכהן צערניאק, שלמה הלוי ראהאלט'. — הכותרת של הגליון השני: 'הוספה להצבי הוא המוריה'. הולך ואורך פעמים בחודש, יבשר וישמיע שלום ציון וירושלים, מכאן ואילך בדומה לתתי־הכתרת שבגליון הראשון. — למרות מה שכתבו המו"לים בשער הגליון השני: 'מכ"ע הזה לגדולות נוצר...'. היה זה גם הגליון האחרון.

36 הצבי לבית יעקב; אין עברי טייטש ארויס גיגעביץ פון הא' חיה בן־יעקב. [דפוס יצחק הירשענזאהן], ג' אייר תרנ"ב-תרנ"ג. 2°.

פעמיים בחדש. — שם העורכת שעל־גבי העיתון הוא בדוי. לפי [דוד] [יודלוביץ], "הצבי" לבית יעקב <התרנ"ב-התרנ"ג>, קובץ מאמרים, ב, עמ' 127-129, העורכת היתה הרבנית חוה הירשענזאהן, אשת הרב חיים הירשענזאהן עורך 'המסדרונה'; 'היא ערכה את העתון... ביחוד בשביל הנשים'. לפי א"ר מלאכי, העתונות הירושלמית, לוח ארץ ישראל (של לונץ), טז (תרע"א), עמ' 135, היו העורכים חיים ויצחק הירשענזאהן (חי"ה)—בראשי־תיבות. יעקב הוא שם אביהם). — לפי ערכה בספרו של דוד תדהר, אנציקלופדיה לחלוצי הישוב ובונים, ד, 1950, עמ' 1619, יצא 'בית יעקב' כהוספה

חשובים לתולדות היישוב הישן והחדש וכן מאמרים בחקירת ארץ־ישראל.

45 הוספה ל'הצבי' המאסף; גליון מקדש לתורה ולחכמה, מאת גדולי רבנינו וטובי חכמי זמננו בארץ ובחו"ל, יו"ל פעם בשבוע ע"י העורך בן ציון אברהם קואינקה. דפוסים שונים, ר"ח תמוז תרנ"ו—תשרי תרע"ה. 8°.

עד ניסן תרנ"ח: שבועון; מכאן ואילך: ירחון. — בזמן נסיעות העורך לחוץ־לארץ נערך על־ידי מנחם שם טוב הכהן, מרדכי ישראל ויצחק אשכנזי, ולפרקים גם על־ידי י"ד פרומקין. שמותיים אינם נזכרים (לפי מ"ד גאון, קובץ מאמרים, ב, עמ' 158).

שינויים בתת־הכותרת. — בהיעדר רשיון הופיעו כרכים א-ה כהוספה ל'הצבי', וכרכים ו-י כהוספה ל'חבצלת'. מאותה סיבה נדפס כרך ב של שנה יא (ניסן תרס"ו) כנא־אמון (= אלכסנדריה). 'מראשית תרס"ז נדפס בירושלים... אך השער הוכן בנא אמון משום עינא בישא' (גאון, שם, עמ' 159). — תקופה מסוימת נתמך על־ידי הברון וולף רוטשילד מפראנקפורט.

46 ספר גנזי ירושלים; קובץ דברי תורה וחכמה, מליצה ושיר, וקורות היהודים בימי קדם, מכתבי ד גאונים, רבנינו וחכמינו הקדמונים ז"ל, אשר עד עתה היו ספונים וגנוזים בגנזי הספרים בירושלים. יוצאים לאור הדפוס עתה פעם הראשונה עם הגהות והערות ומבוא מאתי שלמה אהרן ווערטהיימער... דפוסים שונים, תרנ"ו: תרס"א; תרס"ב. 8°.

לפרקים. — שינויים קלים בתת־הכותרת.

47 ספר הירח; יכלכל בקרבו אמרי בינה, דעת והשכל, הנובעים מגלגת עליות, חקרי לב חכמים וסופרים, דורשי טוב לעמם באמת ואמונה. יו"ל ע"י בן אמת (= אהרן שמחה בלומנטאל). חש"מ, תרנ"ו. viii, 40 עמ'. 8°.

ירחון (יצאה לאור חוברת אחת בלבד). — זיהוי העורך לפי א"ר מלאכי, פרקים בתולדות היישוב הישן, תל־אביב תשל"א, עמ' 85. — השער השמאלי של המעטפת בגרמנית: *Monatschrift zur Belehrung und Unterhaltung für gebildete Israeliten unter Mitwirkung namhafter gelehrter Männer des In-u. Auslandes. Herausgegeben von Ben Amitai*

48 השקפה על עניני היהודים בארץ ישראל ויתר הארצות ועל כל שאלות הזמן. העתקת דברים מעתונים וספרות הכללית. העורך: אליעזר בן־יהודה. [דפוס 'ההשקפה'], תרנ"ז-תרס"ח: ער"ח סבת אתתכ"ח [= תרנ"ז]—כ"ב אייר אתתכ"ט [= תרנ"ח]; כ"ב כסלו אתתל"א [= תר"ס]—י"ב אייר אתתל"א [= תר"ס]; ט' שבט אתתל"ג [= תרס"ב]—י"ט אלול אתתל"ז [= תרס"ה]; כ"ה תשרי אתתל"ז [= תרס"ו]—כ"ט אלול אתת"ס [= תרס"ח]. 8° [אתר־כך: 4°, 2°].

הילדים והשגתם. יצא לאור פעם בחודש על ידי בן יהודה, יהודה גרוזבסקי, דוד יודוביץ. דפוס אברהם משה לונץ, סבת תרנ"ג—י" חשון אתתכ"ה [= תרנ"ד]. 8° [שינויים בתבנית].

ירחון. החל מגליון 3 (ה' אייר אתתכ"ד [= תרנ"ג]): פעמיים בחודש (למעשה, בהפסקות גדולות). — בגליון השישי והאחרון (שנה ב, גליון א) נשמט שמו של בן־יהודה. — מגליון 3 שינוי בתת־הכותרת. — על השער הפנימי של כל גליון היה רשום: 'הוספה ל"האור" גליון... ומגליון 5: 'הוספה להצבי גליון... שנה תשיעית', משום שלעורכים לא היה רשיון להוציא עיתון בשם זה. — 'עולם קטן' היה עיתון הילדים הראשון בארץ־ישראל. — מנוקד בחלקו.

41 אמת מארץ תצמח במחברות יוצאות לע"ע לפרקים בלתי קבועים ובכמות בלתי קצובה על ידי בית ישראל (= יחיאל מיכל פינס). חש"מ, סיון תרנ"ד—שבט תרנ"ו. 8° [שינוי בתבנית].

לפרקים (בסך־הכול יצאו שש חוברות). — בעריכה השתתף גם פנחס גרייבסקי. — שינוי קל בתת־הכותרת. — מטרתן העיקרית של חוברות אלה היתה להתפלמס עם 'חובבי ציון' רבני משה'. לפי דברי ר' ברזילי המובאים אצל ירדני, העתונות העברית, עמ' 381, הערה 163, היתה תכלית המחברות לסתור את מה שנתפרסם אז ב'מכתבים מבית הלוי', עלון חודשי לידיעות שהוציאו 'חובבי ציון' ביפו.

42 לה גואירטה די פ'לוריס; דיורם איז'וד נתניהו איל ירושלמי. העורך: יוסף בר"ג מיוחס. [חש"מ], אלול תרנ"ד, 8°.

לפי גאון, העתונות בלאדינו, מס' 85. — ירחון. הופיע גליון אחד בלבד. דברי ספרות המכוונים לבני הנוער.

43 האשר; ספר עם. יכלכל חדושי הזמנים לרוח היהדות הנאמנה. דברי ימי קהלות אחב"י בימים הנכחים בכל מקום שהם. משלי מוסר יקרים, מקוצרים על דרכי השירים. ספורים נעימים ומועילים... איל פרוספירו; ליברו דיל פואיבלו... יוצא לאור... ע"י ברוך מטראני המאסף ס"ט. [חש"מ], [כ"ד תשרי תרנ"ה] (ספר ב) — [תרנ"ז?]. 8°.

שבועון (לפי גאון, העתונות בלאדינו, מס' 241). — עברית ולאדינו, עמוד מול עמוד. הלאדינו באותיות רש"י. — התקיים כשנתיים (לפי גאון). ראיתי רק ספר [= חוברת] ב.

44 לוח ארץ ישראל שמושי וספרותי לשנת... מאת אברהם משה לונץ עורך ה'ירושלים'. בדפוס ובהוצאת העורך, תרנ"ה-תרע"ה. 8°.

שנתון (הוצאת הלוח לשנת תרע"ה נתעכבה בשל מלחמת־העולם עד לסוף שנת תרע"ה, והלוח לאותה שנה יצא לאור יחד עם הלוח לשנת תרע"ו). — פרט לסיפורים ולשירים מכיל הלוח מאמרים

האדמה "האכר היהודי", הוסיפה להידפס על גלינות 'הצבי' עד להפסקתו בכ"ג ניסן אתתל"ב [= תרס"א]. גם אצל פבנור, שבעים שנה, עמ' 5, כתוב שהופעת העיתון נפסקה ב-1901, ואולם אני מטיל ספק אם אכן יצא העיתון לאור בתקופה זאת. ייתכן כי הכתובת הנ"ל הוסיפה להידפס גם אחרי שנפסקה הופעת 'האכר היהודי'. מנשה מאירוביץ במאמרו 'העתון החקלאי הראשון בא"י, קובץ מאמרים, א, עמ' 52, כותב כי העיתון יצא לאור בשנים תרנ"ז-תרנ"ט, ואולם ברור הוא כי בשנת תרנ"ט לא יצא לאור, משום שאותה שנה היה בן־יהודה בחוץ־לארץ, ונפסקה הופעתו של 'הצבי'.

50 חוברת ראשונה ממערכת ציון-וירושלים; המערכת הזאת תכלול חידושי גפ"ת בפלפול וחריפות על ש"ס בבלי וירושלמי בהלכה ואגדה, ושאלות ותשובות הלכה למעשה, ודיני א"י ופסקי הלכות מהראשונים, וכללי הש"ס והפוסקים הכל מתוך כתבי ידות עתיקים מגאוני הראשונים זיע"א וגדולי האחרונים מחכמי ציון ורבני ירושלים. יצא לאור לפרקים ע"י יצחק ב"ר מיכאל באדהב נ"י. בדפוס הרי"ד פרומקין, [ניסן] תרנ"ז. [2], נד עמ' 8°.

לפרקים (למעשה יצאה לאור רק חוברת אחת). — קביעת החדש (ניסן) היא לפי קובץ מאמרים, ב, עמ' 6, מס' 36.

51 קובץ אור תורה; יכלול בקרבו חדושי תורה, שאלות ותשובות, הנובעים מגלות עליות חקרי לב גאוני הזמן שליט"א בארץ ובחו"ל. יופיע ארבעה [!] פעמים בשנה לטובת החברה הרוממה המפורסמת תומכי תורה הכללית ע"י אברהם אהרן זאננענפעלד, אברהם יוחנן בלומענטהאל. דפוסים שונים, תרנ"ז-תרס"א. 8°.

שנה א (תרנ"ז): רבעון (למעשה יצאה לאור רק חוברת אחת). שנים ב-ד (תרנ"ח-תרס"א): ירחון (בהפסקות). — משנה ב ואילך היה זונפלד העורך היחיד. — שינויים בתת־הכתורת.

52 חבת ארץ; חוברת יוצאה לאור לפרקים בלתי קבועים על ידי אגודת ישוב ארץ הקודש. בדפוס הר"י [יצחק] [נחום] לוי, תרנ"ח. 8°.

לפרקים (יצאו לאור שתי חוברות בלבד). — מאסף זה היה בטאונה של חבת ישוב ארץ הקודש, שפעלה בירושלים בשנים תרנ"ו-תרנ"ח.

53 חדרי קדם; הודעות לשכות אגדת 'בני ברית' אשר בערי ארץ הקדם. הוצאת לשכת 'ירושלים' מספר 376. בדפוס האחים סאלאמאן, טבת-תמוז תרנ"ח. 8°.

לפרקים (יצאו לאור שתי חוברות בלבד).

54 ליב'רו די פאסטימפו: אקוידו די ג'ורנאליס אי די ליברוס איסטורייקוס. [העורך: שלמה ישראל שרילי]. דפוס 'הצבי' [אחר־כך: דפוס 'ההשקפה']. תרנ"ט-תר"ס. 8° [שינויים בתבנית].

תרנ"ז-תרנ"ח: שבועון. תר"ס: דרשבועון. תרס"ב-כ"ז סיון אתתל"ה [= תרס"ד]: שבועון. א' תמוז אתתל"ה [= תרס"ד] — תרס"ח: פעמיים בשבוע. — גלינות א-כ של שנה ה (תרס"ג) נערכו בידי איתמר בן־אבי. מכ"ז תשרי אתתל"ט [= תרס"ח] נערך בידי חמדה בן־יהודה (ושמו של אליעזר בן־יהודה מופיע כעורך הראשי). — נוסח תת־הכתורת לפי גאון, קובץ מאמרים, ב, עמ' 168 (שנה א של 'ההשקפה' לא ראתי). שינויים רבים בתת־הכתורת. — על גלינות השנים א-ג חסר שם הדפוס.

בשנים תרנ"ז-תרנ"ח נועדה 'ההשקפה' במיוחד לקוראים בחוץ־לארץ (בעיקר ברוסיה, כיוון שנאסרה שם כניסתו של 'הצבי'). אותו זמן הוציא בן־יהודה גם את 'הצבי', שנועד לקוראים בארץ־ישראל. מתרס"ב נועדה 'ההשקפה' גם לקוראים בארץ־ישראל. 'ההשקפה' היתה דומה בתוכנה להצבי, פרט בשלגומות ולחדשות המדיניות הכלליות, שלא נכללו בה. — בשנת תרנ"ט נפסקה הופעת העיתון בעקבות צאתו של בן־יהודה לחוץ־לארץ, וכן גם בשנת תרס"א. בגליון א של שנה ז (כ"ה תשרי אתתל"ז [= תרס"ו]) נפרסמה ההודעה הבאה: 'מפני שנתפרסמה בהשקפה [שנה שישית] גליון ק"ג המודעה אדות (!) אספת המורים ותכנית האספה הזאת, שהיתה בלי רשיון מהממשלה, נקנסה ההשקפה להיות סגורה במשך שלשים יום'.

משנת תרס"ב ואילך כתוב על־גיב הגלינות: 'בעלת־הפירמן: חמדה בן־יהודה. העורך: א' בן־יהודה. האחראי: דוד יודילוביץ'. מכ"ח אדר אתתל"ד [= תרס"ג] נוסף גם שמו של 'המור'ל ומנהיג העסק: שלמה ישראל שרילי'. — 'ההשקפה' היתה ממשיכתו של 'הצבי' משנת תרס"א (ראה מס' 21), והמשכה ב'הצבי' משנת תרס"ט.

49 האכר היהודי; הוספה מיוחדת לכל עניני עבודת האדמה בארצנו. יערך בעזרה ספרותית קבועה של האגרונומים והחכמים: יוסף נייגו, ראש בית המדרש לעבודה האדמה מקוה ישראל. [בוריס] אוסובצקי, ראש היקב בראשון לציון, חיים מרגלית קלואריסקי, מורה עבודת הגפן במקוה ישראל. מנשה מאירוביץ מיסד 'האכר'. י' ברגמן, גנן במקוה ישראל. ובהשתתפות יתר האגרונומים במושבותנו. [דפוס יצחק הירשנר], תרנ"ז-תרס"א [?]: י"ז אדר א' אתתכ"ח [?] — כ' אלול אתתכ"ט [= תרנ"ז]: ח' כסלו אתתכ"ט [= תרנ"ח] — ח' אלול אתתל"ל [תרנ"ח]: ? [ט"ו כסלו אתתל"א [= תר"ס] — כ"ג ניסן אתתל"ב [= תרס"א]: ?]. 2° [שינויים בתבנית].

שבועון (בהפסקות). — החל מכ"ב אדר ב' אתתכ"ח [= תרנ"ז] נוספו לעורכים: דר' [זליג] סוסקין, חבר ועד הפועל, [נתן] קיזרמן, פקיד באר טוביה. החל מז' ניסן אתתכ"ח [= תרנ"ז] נוסף לעורכים: 'אהרן איזנברג גנן ברחובות'. — שינויים בתת־הכתורת. הגליון הראשון יצא לאור בשם: 'דברי עבודת האדמה'; תחת השגחת יוסף נייגו ראש בית המדרש לעבודת האדמה מקוה ישראל. גליון זה, וכן כל יתר הגלינות עד לסוף שנת תרנ"ז (גלינות א-ט), הודפסו על צד ב של דפי 'ההשקפה' להצבי' (ראה מס' 21). בשנת תרנ"ח יצא 'האכר היהודי' בנפרד מ'הצבי' ובתבנית 8°. הגליון האחרון שראיתי הוא גליון כב, שנה ב (י"ז אב אתתל"ל [= תרנ"ח]), ואולם הכתובת: 'עם הוספה מיוחדת לעבודת

59 העמר; קבץ לספרות, למדע ולשאלות הזמן יו"ל בארץ-ישראל. העורכים: ש' בן-ציון ודוד ילין. חש"מ, תרס"ז; תרס"ט. 8°.

לפרקים. — את הקובץ של שנת תרס"ט ערך ש' בן-ציון לבדו. — שינוי בתת-הכותרת. — זיהוי מקום הדפוס לפי הרשום בקטלוג בית הספרים הלאומי והאוניברסיטאי, אך על החוברת השנייה בכרך השני רשום: ערך ע"ש. בן-ציון, יפו. — לכרך א הוספה עם שער מיוחד: הישוב העברי ביפו על פי רשימות סטטסטיות שנעשו בשנת תרס"ה מאת זאב סמילנסקי. 50 עמ'.

60 אשכולות; קובצי ספרות ומדע לבני-הנעורים. העורך: א[לכסנדר] ז[אב] סמילנסקי. חש"מ, [תרס"ז]. 8°.

לפרקים. — קביעת התאריך על סמך העובדה שעל-גבי המעטפת של חוברת ב של 'אשכולות' נזכר כי עומדת לצאת לאור החוברת השנייה של 'העמר' (ראה מס' 59). — בתוך חוברת א נזכר התאריך: כ"ג שבט אתתל"ח [= תרס"ז]. החוברות יצאו לאור על-ידי הוצאת 'יזרעאל' ביפו, אך בשער כתוב: ירושלים.

61 הפועל הצעיר; כלי מבטאה של הסתדרות הפועלים העברים בארץ-ישראל 'הפועל הצעיר'. העורכים: אהרן טורקניץ, זאב סמילנסקי, יוסף אהרנוביץ. חש"מ, חשון תרס"ח—ט"ו טבת תר"ע / 27.12.1909. 4°.

ירחון. מתשרי (למעשה, מחשון) תרס"ט: פעמיים בחדש. — לפי א' מונצ'יק ('השנה הראשונה', ארבעים שנה—קובץ למלאות ארבעים שנה להופעת 'הפועל הצעיר', בעריכת י' לופבן, תל-אביב תש"ז, עמ' 16–23), נערכו גליונות 1, 4, 6–9 של שנה א בידי אהרן טורקניץ וגליונות 2–3, 5 בידי זאב סמילנסקי. יוסף אהרנוביץ החל בעריכה בתחילת תרס"ט. 'בכל שנה א' (תרס"ח) של העתון... וגם בחוברות תשרי וחשון של שנת תרס"ט כתוב על המעטפה למטה 'נדפס פה קהיר', ובאמת נדפס או בירושלים (א' יערי, הדפוס העברי בארצות המזרח, א. ירושלים תרצ"ז, עמ' 66, מס' 33). על גליונות 8–9 של שנה ב כתוב: נדפס בדפוס עזריאל. להדפסת העיתון בירושלים קדמו שני גליונות שיצאו בהכפלה ברחובות (?) [על הגליון השני כתוב: יפו] בעריכת יוסף אהרנוביץ בחודשים אייר-ניסן תרס"ז. — מט"ו שבט תר"ע החל העיתון להופיע ביפו (אחר-כך בתל-אביב). הופעתו נפסקה בכ"ט ניסן תש"ל.

62 בית הספר; הוספה שבועית לעניני החנוך ובתי הספר. [העורך: אליעזר בן-יהודה]. [דפוס ה'השקפה'], י"ז חשון אתתל"ט [= תרס"ח]—כ"ח חשון אתתל"ט [= תרס"ח]. 8°.

שבועון. — בראש כל אחד משלושת הגליונות שיצאו לאור נדפס: 'הוספה לה'השקפה' שנה ט גליון...'

63 העברי הקטן; הוספה מיוחדת לילדים. [העורך: אליעזר בן-יהודה]. [דפוס ה'השקפה'], י"ז חשון אתתל"ט [= תרס"ח]—כ"ח חשון אתתל"ט [= תרס"ח]. 8°.

התכיפות לא נזכרה. — יצאו לאור שלוש חוברות. חוברת 1 לא ראיתי; ייתכן כי יצאה לאור לפני שנת תרנ"ט. — לקט מעיתונים וספרים היסטוריים.

55 קאלנדאריו די ירושלים. קומפואיסטו פור בן-ציון טראגאן. דפוסים שונים, [תרס"א]—[תרע"ד]. 8°.

יצאו לאור הלוחות לשנים תרס"ב-תרע"ה. — החל מן הלוח לשנת תרס"ד היה העורך משה א' עזריאל. — בחלק מן הלוחות באו סקירות על תולדות היהודים בעולם ובארץ-ישראל, וחומר אקטואלי אחר.

56 גואירטה די ירושלים; ליברו ליטיראריו. פובליקאדו פור בן ציון טראגאן אי שלמה ישראל שרילוי. דפוס ה'השקפה', [תשרי] תרס"ב—[סיון?] תרס"ב. 8°.

ירחון. — לפי גאון, העתונות בלאדינו, מס' 84, החל לצאת בתשרי תרס"ב ושבעה קונטרסים ראו אור (כלומר, יצא עד ניסן). לפי בדיקתי יצאו תשע חוברות. — כולל פרקי היסטוריה, ספורים, מכתמים, ידיעות העולם, דברי חכמה, שאלות ותשובות ו'חידות' (גאון, שם).

57 איל טריזורו די ירושלים. העורך: משה א' עזריאל. [דפוס עזריאל], [טבת?] תרס"ב — אדר ב' תרס"ב; ז' חשון תרס"ג—ט' ניסן תרס"ג. 8°.

גליונות 1–6 יצאו לאור לפרקים. מגליון 7 (ז' חשון תרס"ג): שבועון. — על גליון 1 כותרת-משנה: ליברו די פאסאטימפו. על מעטפת הכרך השני (גליונות 7–12), השלישי (13–18) והרביעי (19–24) הופיעה תת-הכותרת: אקו'ידו די דיבי'רסוס ז'ורנאליס אי פארטיקולארמינטי דיל 'אמיגו די לה פ'אמילייה' (לקט מעיתונים שונים ובפרט מן 'איל אמיגו די לה פ'אמילייה'). — באותיות רש"י.

58 ספר המעמר את כל המאמרים הנפרדים שנתפרסמו בכל מקצעות [!] מדע ארץ ישראל ומתקריה בשפתנו הקדושה בספרים, מאספים שנתיים, ירחונים, ועתונים שבועיים ויומים, במשך המאה האחרונה <תק"ע-תרס"ה>. נערכו ונסדרו על פי מהותם ותכונתם בלויית נוספות, הערות ומפתחות מפורטים. מאת אברהם משה לונץ... בדפוס העורך והוצאתו, תרס"ה; תרע"ב; תר"ף. 8°.

קובץ. — הכרך השלישי יצא לאור אחרי מות העורך. — שינויים בתת-הכותרת. — שער נוסף בצרפתית בכרכים א-ב.

58* הידיד. תרס"ו.

לפי קלעי ופרובסט, העתונות הישראלית, עמ' 12. — יצא לאור בכתב-יד על-ידי תלמידי ישיבת עץ חיים.

- שבועון. — בראש כל אחד משלושת הגליונות שיצאו לאור נדפס:
הוספה לה"השקפה" שנה ט גליון . . .
- *64 שו ש נ ה . 1908.
לפי פבזר, שבועים שנה, עמ' 21. — שבועון. — יצאו לאור
ארבעה גליונות.
- 65 ה ש ו פ ר ; חברה יוצאת בזמנים בלתי מגבלים
בעברית, ב'רגון או בשתייהן גם יחד להאיר אור על עניני
ירושלם וא"י . . . יוצאת לאור ע"י ועד 'עזרת אחים'
בירושלם. העורך: אלתר לוזינסקי. חש"מ, ערב רה"ש
תרס"ט — ערב סוכות תרס"ט. 8°.
- לפרקים. — חוברת א חלקה עברית וחלקה ביידיש.
- 66 נ י צ ו צ ו ת ; קבץ יוצא לאור ע"י אגודת 'הדור
הצעיר'. דפוס אברהם משה לונץ, תרס"ט. 32 עמ'. 8°.
- התכיפות לא נזכרה, אולם ברור שהיתה כוונה להוציא לאור יותר
מחוברת אחת. — קובץ חיבורים ושירים של בני־נעורים (נראה
שרובם היו תלמידי הגימנסיה העברית ב"פ).
- 67 ה נ י ר ; קבץ ספרותי. יוצא לאור ע"י 'חובבי
הספרות' באה"ק. דפוס לעווי ושותפיו, תרס"ט. 52 עמ'. 8°.
- התכיפות לא נזכרה. — יצאה לאור רק חוברת א. קלעי ופרובסט,
העתונות הישראלית, עמ' 9. מציינים כעורכים את שאול חנא הכהן
קוק ואלכסנדר ז'סקינד רבינוביץ.
- 68 א י ל ל י ב י ר א ל ; אורגאנו נאסיונאל די לה
פאליסטינה. העורכים: מ[שה] [א'] עזריאל וח[יים] בן־עטר.
דפוס עזריאל, ז' שבט תרס"ט / 29.1.1909 — י"ג כסלו
תר"ע / 26.11.1909. 2°.
- פעמיים בשבוע. — מכ"ה אדר תרס"ט עד כ"ז תמוז תרס"ט נערך
על־ידי אברהם אלמאליח. ה' אב תרס"ט ואילך נערך בידי חיים
בן־עטר. המשכו בעיתון 'החרות' (ראה מס' 77). — נדפס באותיות
רש"י. — ראה גם מס' 71, 73.
- 69 ח מ ר - ג מ ל ; ירחון התולי. העורך: [איתמר]
בן־אב"י. חש"מ, י"ד ניסן אתת"מ [= תרס"ט], 8 עמ'. 4°.
- כנראה יצא לאור רק גליון אחד. — הוספה להצבי' (ראה מס' 21).
לפי הרישום בקטלוג בית הספרים הלאומי והאוניברסיטאי היה
המו"ל ישעיהו קרניאל. — לפי השערת יעקב צדקוני כל החוברת
היא חיקוי היתולי של 'הצבי' של בן־יהודה. — העיתון ההיתולי
הראשון שיצא לאור בארץ־ישראל.
- 70 א י ל פ א ר א ד י ז ו <הפרדס>; גאזיטה פוליטיקה,
ליטרארייה, אי קומירסיאלה. העורך: שלמה ישראל
שיריזלי. [בדפוס העורך], י"ח שבט תרס"ט /
<9.2.1909> — כ"ט ניסן תרס"ט / <20.4.1909>. 4°.
- פעמיים בשבוע. — שינוי קל בתת־הכתרת. — נדפס באותיות
- רש"י. — הופיע גם בעברית (ראה מס' 75) וביידיש (ראה מס' 76).
- *71 א י ל ד י ס ק א ר א ד ו ; ג'ורנאל אנואל די
אינסולינסיה, די דיסקאראדיס, די פונג'וניס, די בורלה איסי
מאסקאראליק איט"ס'. אפאריסי קאדא דיאה די פורים,
קואנדו איל מיאוליוו סי אינג'י אי לה בולסה סי
ב'אזייה . . . סופלימינטו דיל ז'ורנאל א י ל
ל י ב י ר א ל . [דפוס עזריאל], [פורים תרס"ט]. 2°.
- לפי גאון, העתונות בלאדינו, מס' 101. — ייתכן שהיתה כוונה
להוציא בכל פורים, אלא שהעיתון 'איל ליבראל', ש'איל
דיסקאראדו יצא כמוסף שלו, נפסקה הופעתו (ראה מס' 68). —
נדפס באותיות רש"י. — תרגום הכותרת ותת־הכותרת (לפי גאון):
'המחוצף: שנתון לגדוף, לחוצפה, לדקירות, להתל ולעלבונות וכו',
מופיע ביום פורים כשהמוח נמלא, והכיס מתרוקן'.
- 72 ל י ה ו ד י מ ; עתון חשמתי. העורך: ק[דיש] [לניב]
סילמן. דפוסים שונים, תרס"ט-תרפ"ה; י"ד אדר תרס"ט —
י"ד אדר תרע"ד; י"ד אדר ב' תרפ"א; י"ד אדר תרפ"ג —
י"ד ניסן תרפ"ה. 4° [שינויים בתבנית].
- יצא לאור פעם בשנה, לכבוד פורים, פרט לתרע"ב ולתרפ"ה, שבהן
יצא כ"ד ניסן. — שינויים בתת־הכותרת. — חוברת 8 (תרפ"ג)
מהווה גם חוברת יד של העיתון 'אספקלריה' (ראה מס' 158).
- 73 י ר ו ש ל י מ ; ריב'יסטה סיינטיפ'יקה, ליטרארייה
אי אומוריסטיקה. העורך: חיים בן עטר. דפוס עזריאל, אייר
תרס"ט — אב תרס"ט. 8°.
- ארבע פעמים בחודש. — מוסף לעיתון 'איל ליבראל' (ראה מס'
68). — נדפס באותיות רש"י.
- 74 י ר ח ו נ ז ה ב ה א ר צ ; מקדש לתורה ולחכמת
ישראל. יוצא לאור ע"י פרחי ירושלם באמצעות והוצאות
א"ט [= אגודת אֶחִיטוב]. דפוס שעהנבוים-וויס, אייר
תרס"ט — [סיון או תמוז] תרס"ט. 8°.
- יצאו לאור שתי חוברות בלבד. על חוברת ב אין ציון החודש בו
יצאה לאור, וקביעתו נעשתה על־פי תאריכים המופיעים בגוף
החוברת. — שמות העורכים לא נזכרו במפורש. על מעטפת חוברת
א כתוב כי: 'האדרעס לכל עניני הירחון: S.I. Dawidsohn & I.
Levy, Jesohiwath (!) Etz Haim' ואילו על חוברת ב מופיעים
השמות: E. Rivlin, J. Bardaki, ובמקום 'פרחי ירושלם' המו"ל
הם 'צעירי ירושלם'. — שינויים בתת־הכותרת. — פענות
ראשי־התיבות: א"ט, הוא לפי הרשום בכתב־יד על־גבי מעטפת
העותק שבספריית הרמב"ם בתל־אביב. — חוברת ב חסרה שם
המדפיס.
- 75 ה פ ר ד ס ; עתון יוצא לאור כעת פעם בשבוע ביום
הששי. המנהל והמוציא לאור שלמה ישראל שיריזלי.
[בדפוס המו"ל], ט' אייר אתת"מ [= תרס"ט] /

ירחון. — קביעת העורך על־פי פבונר, שבעים שנה, עמ' 23. — כתבי־עת זה אמנם לא היה 'יהודי' במלוא מובן המלה, אך הכנסתו בשל עורכו ומשום שחלק ניכר מחברי לשכת המסחר היו יהודים.

80 המדגדג; עתון לשקרים וכזבים, להתול והתנפלות, לחוצפה ועזות־פנים, ללעג וקלס ולכל מרעין־בישין. יוצא לאור בכל יום הפורים, כשהמח מתמלא והכיס מתרוקן. העורך היחיד והאחראי לאמון, המו"ל ומנהיג־העסק מומריון. [דפוס עזריאל], י"ד אדר ב' תר"ע. 2°.

לפי הזהוי שבקטלוג בית הספרים הלאומי והאוניברסיטאי היה העורך אברהם אלמאליח, כלומר ש'המדגדג' יצא לאור על־ידי 'החרות', שאלמאליח היה עורכו באותו זמן. — בטופס שבבית הספרים יש 4 עמ', ואולם ניכר שחסרים עמודים. — העיתון הוא למעשה פארודיה על 'הצבי', שיצא אז בעריכת איתמר כן־אב"י [= 'לאמיון'] ובניהולו של המומר שלמה פיינגולד [= 'מומריון']. הופעתו של 'הצבי' נפסקה כחודש ימים לפני צאת 'המדגדג' לאור (ראה מס' 21). וראה גם מס' 71.

81 מריה; לעת־עתה שבועון. אורגן אורתודוכסי רשמי. העורך: [יצחקן] י' [עקב] ילין. דפוס 'מוריה' של שעהנבוים את וויס, תר"ע-תרע"ה: כ"ז ניסן תר"ע / 6.5.1910 — י"ד ניסן תרע"ג / 21.4.1913; א' אלול תרע"ג / 9.9.1913 — כ"ה טבת תרע"ה / 11.1.1915. 2°.

מכ"ג חשון תרע"א: פעמיים בשבוע. מכ"ו תשרי תרע"ג: ארבע פעמים בשבוע. מי"ט אדר ב' תרע"ג: פעמיים בשבוע. מז' אלול תרע"ג: יומי. — שמו של העורך נזכר מגליון 12 ואילך (א' תמוז תר"ע). — בתחילה היה המו"ל יודא אהרן סג"ל ווייס. ומז' אלול תרע"ג היה המו"ל 'יעד עתון הגון'. — שינויים בתת־הכותרת. — היה כלי־מבטאם של מוסדות היישוב בירושלים. — הופעתו נפסקה מחמת המצב הקשה ששרר בארץ־ישראל בעת מלחמת־העולם הראשונה.

82 האחדות; עתון לעניני הפועלים והמוני־העם בארץ ישראל. יוצא לאור על ידי מפלגת הפועלים העברים הסוציאלי־דמוקרטים בארץ ישראל <פועלי־ציון>. העורך: זאב אשור. [דפוס אחדות], תמוז תר"ע — י"ג טבת תרע"ה. 4°.

ירחון. מב' חשון תרע"א: שבועון. — בשל הדפסת תיאור של הגירוש האכזרי של יהודים בעלי נתינות זרה מיפו על־ידי השלטונות התורכים (בגליון י"ג טבת תרע"ה) נידון זאב אשור בבית־דין צבאי לתודשיים מאסר ולקנס של 15 לירות תורכיות, ונסגרו העיתון והדפוס. — בשנת תר"ע (קביעת התאריך לפי הרישום בקטלוג בית הספרים הלאומי והאוניברסיטאי) הוציא העיתון 'קובץ ספרותי' פרס לחותמי 'האחדות'.

83 חיינו; העורך: ק[דיש] ל[יב] סילמן. [דפוס עזריאל], ד' תשרי תרע"א — ט' תשרי תרע"א. 2°.

שלוש פעמים בשבוע. — פרט לשם העורך נזכרים גם 'חבר המערכת ח[יים] בן עטר. בעל הפירמין: מ[שה] עזריאל'. — בגליון

<21.4.1909 [צ"ל: 30.4.1909]—י"ד תשרי אתתמ"א [= תר"ע]. 4° [מגליון 4—2].

גליונות 1-3: שבועון. מגליון 4 (כ"ז אייר אתת"ם [= תרס"ט]): להלכה פעמיים בשבוע, אך יצא למעשה רוב הזמן רק גליון אחד בשבוע. — שינויים בתת־הכותרת. — יצא גם בלאדינו וביידיש, ראה מס' 70, 76.

*76 דער פארדעס. המו"ל: שלמה ישראל שיריזלי. [דפוס המו"ל], י"ד אייר אתת"ם [= תרס"ט] / <5.5.1909>—? . 2°.

לפי ק"ל סילמן, 'הנשחק?' הצבי, י"ט אייר אתת"ם [= תרס"ט]. סילמן כתב שהעיתון החל לצאת לאור בי"ד אייר אתת"ם, 3 במאי 1909, אלא ש"ד אייר חל ב־5.5.1909. — פעמיים בשבוע (?). — לפי אוונער, ביבליאגראפיע, מס' 178, נערכו שלושת הגליונות הראשונים של העיתון בידי אלתר לויך, ובגליונות אחרים היתה לחיים מיכל מיכלין יד בעריכה. — לפי א"ר מלאכי, נסיונות שלא הצליחו — ולא יצליחו, הדואר, יד (תרצ"ה), עמ' 204, יצאו לאור 15 גליונות של 'דער פארדעס'. — ראה גם מס' 70, 75.

77 החרות; עתון לאמי. העורך: אברהם אלמאליח. דפוס עזריאל, כ' אייר תרס"ט / 11.5.1909 — י"ד ניסן תרע"ז / 6.4.1917. 2° [שינויים בתבנית].

שנה א, גליונות א-יח: פעמיים בשבוע. מגליון יט (כ"ג תמוז תרס"ט): שלוש פעמים בשבוע. מא' סיון תרע"ב: יומי. — אלמאליח ערך את העיתון עד י"ב אב תר"ע. מי"ד אב תר"ע לא נזכר שם עורך ומופיעים רק שמותיהם של בעל הפירמאן (משה א' עזריאל) והמנהלים המו"ל (מ"ח בן־נאים ומ' עזריאל). מכ"ג תשרי תרע"א מופיע שמו של חיים בן־עטר כעורך (מי"א סיון תרע"א הוא נקרא העורך האחראי). — שינויים בתת־הכותרת. — בגליון כ"ט אלול תר"ע באה ההודעה הבאה לקוראים: 'מראשית שנת תרע"א אנו מתחילים להוציא את עתוננו החדש "חיינו" בעריכת ה' ק.ל. סילמן ובהשתתפות טובי הכחות הספרותיים אשר בארצנו'. בגליון הראשון לשנת תרע"א (י"ד תשרי) נאמר: 'בגלל עכוב רשיון הממשלה לעתוננו "חיינו" הננו מוציאים לע"ע את עתוננו שוב בשם "החרות"'. ראה מס' 83. — בשנים תרע"ו-תרע"ז היה 'החרות' העיתון היומי העברי היחיד שיצא לאור בארץ־ישראל. — ראה גם מס' 68, 80.

78 הצעיר; לבני הנעורים. יוצא לאור ע"י אגודת 'בני ציון'. העורכים: אלמוני, מ"ח ועמ"י. דפוס 'הפרדס' (של שלמה ישראל שיריזלי), סיון תרס"ט — תמוז תרס"ט. 8°.

התכיפות לא נזכרה. יצאו לאור שתי חוברות בלבד. — המען לכספים ולמאמרים היה: Lâmel Schule für Redaktion. Hatzaïr. — מכיל סיפורים, בדיחות וחידות.

Bulletin de la Chambre de Commerce et 79 d'Industrie et d'Agriculture de Palestine. [Rédacteur: Albert Antebi]. Imp. de A.M. Luncz. Juillet 1909—Mai/Juillet 1910. 8°.

לפרקים. — ארבע החבורות הראשונות (תרע"ב-תרע"ד) ללא שם עורך. העורך של חוברת ה' (תרפ"א): יוסף קלזנר, והמו"ל: ועד הצירים בירושלים. חוברת ו נערכה על-ידי ש' בן-ציון, ד[וד] ילץ וא[ברהם] צפרוני. — שינויים בתת-הכותרת.

91 ספר הזכרון הירושלמי; רשימה מפורטה מרכושנו הרוחני והחומרי בירושלם. העורך: נחום דוב פריימן. דפוס אחדות, תרע"ג. 124 [צ"ל 126] עמ'. 8°.

שנתון (יצא לאור רק פעם אחת, אך העורך התכוון להוציאו מדי שנה). — כולל חומר היסטורי, בעיקר על היישוב הישן בירושלים, אך גם מידע אקטואלי רב על ירושלים בשנת תרע"ג.

*92 מאור דגל התורה. העורך: אברהם ב"ר יוסף בן יחיא המכונה אלשיך. תרע"ג. 4°.

לפי פרידברג, בית עקד. — עיתון תורני.

93 דאס לאנד. העורך: יעקב וויינטרום. דפוסים שונים, תרע"ג. 8°.

לפרקים. — כתבי-עת של מפלגת פועלי ציון. רוב המאמרים נתפרסמו קודם לכן ב'האחדות' ומיעוטם ב'הפועל הצעיר'. — חוברת א יצאה במהדורה שנייה, ונדפס על המעטפת: די פיערטע טויענד. — על-פי אונגער ביבליאגראפיע, מס' 127, ייתכן שיצאו לאור 6 חוברות, אולם הדבר מסופק. ראיתי חוברת א-ג.

94 רביבים. נערך ע"י יוסף ח[יים] ברנר. דפוס אחדות, תרע"ג-תרע"ד. 4°.

לפרקים. — קובץ ספרותי. שני הקבצים הראשונים יצאו לאור בלבוב (תרס"ח-תרס"ט). הקובץ השלישי והאחרון יצא לאור ביפו (תרע"ט).

95 עלי יום טוב. [העורך: קדיש יהודה סילמן]. חש"מ, פסח תרע"ג. טז עמודות. 8°.

התכיפות לא נזכרה. על-גבי החוברת כתוב: 'עלי יום טוב. א. כרפס'. מכאן שהיתה כוונה להוציא חוברת נוספת. — זיהוי העורך לפי קלעי ופרובסט, העתונות הישראלית, עמ' 25. — עמודות א-ד, יג-טז נדפסו על המעטפת. — חוברת סאטירית.

96 הצעיר; במה להתפתחות כשרונות צעירים. העורכים: י"י כהן ומ' צבי. דפוס אחדות, תרע"ד. 65 עמ'. 8°.

התכיפות לא נזכרה, אולם מן המלה 'במה' ניתן להסיק שהיתה כוונה להוציא יותר מקובץ אחד. — המו"ל היתה אגודת 'הצעיר הירושלמי'. — קובץ שירים, מחזות וסיפורים. — המעטפת נכללת במניין העמודים.

97 בין המצרים; קובץ לעניני הפועלים והמוני העם בארץ-ישראל. העורך: [יעקב] זר[ובל]. דפוסים שונים, אייר תרע"ה—תמוז תרע"ה. 8°.

ב של 'חיינו' נדפס: 'הגליון הראשון של "חיינו" נמכר במאתים וחמישים אכסמפלים יותר מגליונות ה"חרות"' (שיצא לאור על-ידי אותו מו"ל). הכוונה היתה להוציאו לאור במקום 'החרות' (ראה מס' 77, בהערות). אולם 'בגלל עכוב רשיון הממשלה' היה הגליון השלישי של 'חיינו', הגליון האחרון.

84 אחר פרץ; עתון לזמן שכרותנו. העורך: ד. בן רשד'. חש"מ [פורים תרע"א]. [2], 14 עמ'. 4°.

חד-פעמי. — ייתכן שהעיתון יצא לאור על-ידי בעלי 'החרות' (ראה מס' 77), שכן הוא כרוך יחד עם 'החרות' בטופס הנמצא באוניברסיטת תל-אביב, שמקורו בגנזי 'בית הלבנון' של פבונר. — עמ' 2, 13-14 נדפסו על המעטפת.

*85 שולמית. העורך: שלום ירמיה כ"ץ. י"א אייר תרע"א—י"ז סיון תרע"א.

לפי א"ר מלאכי, 'נסיונות שלא הצליחו—ולא יצליחו', הדואר, יד (תרצ"ה), עמ' 204-205. — שבועון בידידי. — המו"ל היה חיים גולדברג.

86 אונזער ברודער; ירושלימ'ער נייטראלע צייטונג פיר אלטע יידישע אינטערעסען. העורך: ש[מואל] א[פרים] טיקטין. דפוס לעווי ושות', ה' סיון תרע"א—ב' אייר תרע"ב. 2° [שינוי בתבנית].

שבועון. — שינויים בתת-הכותרת. — המו"ל היה ברוך רוהולד. — את הגליון הראשון ואת הגליון האחרון לא ראיתי וקביעת התאריכים היא לפי א"ר מלאכי, 'נסיונות שלא הצליחו—ולא יצליחו', הדואר, יד (תרצ"ה), עמ' 205.

*87 ארץ ישראל בלאט; דיוע בלאט גיט צו וויסען אלס וואס געשיהט אין הייליגען לאנד. [העורך: אלתר לוח'נסקי?]. תרע"ב.

על-פי: אונגער, ביבליאגראפיע, מס' 73. — יצא לאור רק גליון אחד (?).

88 היבלת; חוברת מקדשת כלה לעניני מחלת היובלים שבארץ ישראל, יוצא לאור פעם ביובל. חש"מ, תרע"ב. 16 עמ'. 8°.

חוברת סאטירית חד-פעמית.

*89 דאס לעבן. העורך: יעקב וויינטרום. 1913-1912.

לפי קלעי ופרובסט, העתונות הישראלית, עמ' 32. — ירחון (יצאו לאור 7 גליונות). — קלעי ופרובסט כוללים אותו בין העיתונים המסופקים. אונגער, ביבליאגראפיע, מס' 128, סבור כי עיתון כזה כלל לא יצא לאור.

90 זכרונות ועד הלשון העברית בירושלם. דפוסים שונים, ניסן/סיון (תרע"ב)—תרפ"ח. 8° [שינויים בתבנית].

בצלאל קנטרוביץ]. דפוסים שונים, כ"ב ניסן תרע"ח / 4.4.1918— כ' אייר תרע"ח / 2.5.1918.

שבועון. — זיהוה העורך לפיקרסל, תולדות העתונות, עמ' 122. — הכותרת העברית נדפסה בצד באותיות קטנות יותר. החל מגיליון ב (כ"ט ניסן תרע"ח) נשמטה המלה: 'הקדושה' משמו העברי של העיתון. — בגליון ו (ערב שבועות תרע"ח) נדפסה ההודעה הבאה: 'מפני קושי העברת ניר-דפוס לירושלים ומשלוח העתון מעיר זו, מצאנו לנחוץ להעביר לקהירה הדפסת התוצאה העברית של עתוננו חדשות מהארץ'. הגליון האחרון יצא לאור בקאהיר ב' ניסן תרע"ט. — קרסל (שם) מציין כי 'בפעם הראשונה בתולדות העתונות העברית, שרשות צבאית לא-יהודית הוציאה עתון עברי'.

104 על המצפה. הוצאת 'מרכז האגודות הציניות בירושלים'. דפוס עזריאל, סיון תרע"ח—תשרי תרע"ט. 4°. לפרקים. יצאו לאור שלוש חוברות בלבד. חוברת השלישית והאחרונה נדפס 'מכתב חוזר' מטעם ועד מרכז האגודות הציניות ובו תכנית להוציא את החוברת בקביעות. — לא נזכר שם עורך.

105 הגן; מקרא-שעשועים לבני הנעורים ולעם. דפוסים שונים, תרע"ט. 8°.

לפרקים. למערכת היתה תכנית 'להוציא בקביעות, פעמים בחדש או אחת בשבוע'. יצאו לאור שתי חוברות בלבד. — לא נזכר שם עורך. — 'הגן' הכיל 'אגדות וספורים, דברי חזון ושיר, תולדות גדולי ישראל וכו'.

106 לפרקים; חוברת לשאלות העומדות על הפרק. דפוס עזריאל, שבט תרע"ט—אדר א' תרע"ט. 8°.

התכיפות לא נזכרה. כפי הנראה יצאו לאור שתי חוברות בלבד. — לא נזכר שם עורך. — החוברות יצאו בהוצאת סניף הסתדרות האזרח בירושלים.

107 המכבי; כלי מבטאה של ההסתדרות להתעמלות 'מכבי' בארץ ישראל. דפוסים שונים, תרע"ט—תרצ"ז; ניסן תרע"ט—אלול תרע"ט; חשון תרפ"ד—כסלו תרפ"ד; ניסן תרפ"ד—ניסן תרפ"ו; שבט/אדר א' תרפ"ז; א' חשון תרפ"ז—תשרי תרצ"א; טבת תרצ"א / <ינואר 1931>—חשון תרצ"ב / <אוקטובר 1931>; ז' שבט תרצ"ו / 31.1.1936—ו' תשרי תרצ"ז / 22.9.1936—י"ג טבת תרצ"ז / 27.12.1936. 8° [שינויים בתבנית].

תרע"ט: לפרקים. תרפ"ד-תרפ"ז: ירחון (כהפסקות). תרפ"ז-תרצ"ב: ירחון. תרצ"ו-תרצ"ז: דר' שבועון. — תרע"ט: לא נזכר שם עורך. תרפ"ד-תרפ"ז: נערך על-ידי יוסף יקותיאל. תרפ"ז-תמוז תרצ"א: נערך על-ידי אביעזר ילין. אב תרצ"א—חשון תרצ"ב: נערך על-ידי מאיר שקדי, יהושע אלוף ויוסף יקותיאל. תרצ"ו-תרצ"ז: נערך בשנית על-ידי אביעזר ילין. מכ"א שבט תרצ"ו סיעו לידו חברי המערכת: מאיר מרט, ש' עזיאל, גאורג פלש. — שינויים בתת-הכותרת. — להוצאת כתב-העת בירושלים קדמו שתי חוברות שיצאו ב'פג' בשנת תרע"ג.

לפרקים. — הקובץ הראשון נדפס בדפוס אחדות. אחרי סגירתו של דפוס זה על-ידי השלטון התורכי (ראה מס' 82), נדפס קובץ ב בדפוס שלמה ישראל שירזלי. — כתב-עת של מפלגת פועלי ציון.

98 מענינא דיומא; קבץ-ארעי לעניני השעה. העורך: י[צחק] י[עקב] ילין. דפוס שמואל הלוי צוקרמן, [תר"ע"ו. 8°.

לפרקים. — יצאו לאור חמש חוברות.

99 לפי-שעה; קבץ-ארעי לעניני השעה. העורך: י[צחק] י[עקב] ילין. דפוסים שונים, תשרי [תר"ע"ו—תרע"ז. 8°.

לפרקים. — את החוברת השמינית והאחרונה, 'חוברת מיוחדת מקדשה לזכר-צדיק הקיסר והמלך המנוח פרנץ יוסף ז"ל', ערך משה דוד גרוס.

100 תרע"ו. קבץ-ארעי לעניני השעה. נערך על ידי יצחק יעקב ילין. דפוס פרומקין, תרע"ו. 63 עמ'. 8°.

התכיפות לא צוינה. יצא לאור קובץ אחד בלבד. — בקובץ מופיעים המשכים של מאמר ושל סיפור שנתפרסמו ב'לפי שעה', חלק ב (ראה מס' 99).

101 דפים לפיט ובקרת. העורך: דב קמחי. דפוס רפאל ח' כהן, אב תרע"ו. 32 עמ'. 8°.

התכיפות לא נזכרה במפורש, אולם לפי הכתוב על המעטפת האחורית של החוברת, היתה חוברת ב צריכה לצאת לאור באול, משמע: ירחון. אולם חוברת ב לא יצאה לאור. בתמוז תרפ"ב הוציא קמחי קובץ בשם 'דפים', שאפשר לראות בו המשך, אף-על-פי שהקובץ של תרע"ו אינו נזכר בו כלל. [דפים' (תרפ"ב) בדפוס 'היילפרין'. 97. [1] עמ'. 8°].

102 על הסף; קבץ לעניני החיים ולספרות. יו"ל ע"י מפלגת פועלי ציון בא"י. [העורכים: יעקב שטיינברג ויצחק שפיגלמן (יציב)]. דפוס אחדות, תרע"ח. 122 עמ'. 8°.

הכנסתי קובץ זה משום שיש בו מאמרים רבים בעניני היום, ואפשר לראות בו מעין כתב-עת, ולא-רדדוקא קובץ חד-פעמי. — קביעת העורכים היא לפי קלעי ופרובסט, העתונות הישראלית, עמ' 22.

103 אזני המן, פורימן. קרובץ. מופיע בשעה של אי-ידיעה בין ארוך לברוך. העורך: 'קנקן חדש' [= חיים דב שחר]. דפוס ר"ח הכהן, [אדר תרע"ח]; אדר ב' תרע"ט. 4°.

פעם בשנה (לפורים). — חוברת א חסרה שם המדפיס.

103 The Palestine News; חדשות מהארץ הקדושה. התוצאה העברית של שבועון המשלחת הצבאית המצרית אשר למחנה הבריטי בארץ האויב הנכבשה. [העורך: יהושע

26.1.1940—ז' אדר א' ת"ש / 16.2.1940. 2° [שינויים בתבנית].

איתמר בן־אבי" ערך את העיתון עד ז' אב תרפ"ג, ואז פרש בגלל סכסוך עם אחד ממנהלי חברת הסולל, שהיתה המו"ל. בתקופה זו (מי' אב תרפ"ג עד כ"ג ניסן תרפ"ד) ערך את העיתון משה בר־נסיים. לאחר חיסול הסכסוך, שב בן־אבי" לערוך את העיתון בכ"ג ניסן תרפ"ד, אם כי שמו מופיע במפורש כעורך הראשי והאחראי רק מכ"ד ניסן תרפ"ד. מתאריך זה נוספו גם שני חברי מערכת: אברהם אלמאליח ופרץ דגן, עד כ"ו ניסן תרפ"ה. מכ"ז ניסן תרפ"ה ועד י"ד אב תרפ"ה העורך האחראי הוא אברהם אלמאליח. ט"ו אב תרפ"ה—כ"ג תשרי תרפ"ו, העורך האחראי: יהודה ליב מלצר. מכ"ד תשרי תרפ"ו עד כ"א אלול תרפ"ו, היה העורך הראשי בן־אבי", והעורך האחראי—אלמאליח. מכ"ב אלול תרפ"ו עד כ"ה ניסן תרפ"ז, היה בן־אבי" העורך הראשי והאחראי. מכ"ו ניסן תרפ"ז עד י" כסלו תרפ"ח היתה העריכה בידי אברהם אלמאליח. בן־אבי" ערך שוב את העיתון מי"א כסלו תרפ"ח עד י"ז כסלו תרפ"ט. לאחר שהבעלות עברה לידי התנועה הרבייוניסטית ערך זאב ז'בוטינסקי את העיתון מי"ט כסלו תרפ"ט עד ג' אדר תרצ"א. ז'בוטינסקי עזב את הארץ לאחר מאורעות תרפ"ט: שוב לארץ נאסר על־ידי השלטונות המנדטוריים והעריכה בפועל עברה לידי יהושע השל יבין המשורר אורי צבי גרינברג. באדר תרצ"א חזר העיתון לבעלותו של בן־אבי" והוא ערכו מה' אדר תרצ"א עד ח' אב תרצ"ג. מי' אב תרצ"ג עד י"ד אדר תרצ"ד יצא בעריכת שמואל פרלמן ופסח גינבורג, ומכאן ואילך בעריכתו של גינבורג בלבד. מד' ניסן תרצ"ד עד י"ז אייר תרצ"ד בעריכת מרדכי ליפסון ופסח גינבורג. מ"ח אייר תרצ"ד עד ה' טבת תרצ"ו היה העורך פסח גינבורג ומ' טבת תרצ"ו עד י"א ניסן תרצ"ו נערך על־ידי יששכר דב בר־דורא. מ"ג ניסן תרצ"ו עד לסגירת העיתון ב"ג תמוז תרצ"ו שוב נערך על־ידי פסח גינבורג. כאשר התחדש העיתון לזמן קצר בשנת ת"ש ערך אותו ליאו וינץ.

שינויים רבים בתת־הכותרת. — כ"ג שבט תרצ"ו—ו"א ניסן תרצ"ו, נדפס בתל־אביב (בכותרון כתוב: ירושלים-תל־אביב). — י"ג ניסן תרצ"ו—א' סיון תרצ"ו, ח' סיון תרצ"ו—י"ג תמוז תרצ"ו, יצא לאור כעיתון מאוחד עם 'חדשות אחרונות'. — כ"א חשון תר"ץ—י' כסלו תר"ץ, יצא לאור גם: ד א ר ה י ו ם ; הוצאת ערב, בעריכת י"ה יבין. — הוצאת העיתון נפסקה ב"ג תמוז תרצ"ו בפקודת השלטונות המנדטוריים משום שרשימו לא הוסדר כחוק. — בשנת 1920 יצאה לאור גם מהדורה ערבית (ראה מס' 115).

112 מזרח ומערב; מאסף היסטורי ספרותי לחקירת היהדות הספרדית והמזרחית בתפוצות הגולה. העורך: אברהם אלמאליח. דפוסים שונים, אב/אלול תרע"ט—סיון/אלול תר"ף, תמוז תרפ"ח—סיון תרצ"ב. 2°

תרע"ט-תר"ף: דירחון (למעשה יצא לאור בהפסקות ארוכות יותר). תרפ"ח-תרצ"ב: ירחון. — שינויים בתת־הכותרת. — בחוברת של תמוז תרפ"ח, עמ' 1 בהערה, אומר העורך כי החוברת הראשונה משנת תרע"ט של 'מזרח ומערב' הופיעה ביפו, אלא

חוברת כסלו תרפ"ד יצאה ביפו, ובתקופה שבין תמוז תרפ"ו ותשרי תרפ"ז יצא לאור בתל־אביב.

108 חדשות הארץ; עתון יומי לענייני החיים והספרות. העורך: [ניסן] טרוב. דפוס א"ל כהנא, כ' סיון תרע"ט / 18.6.1919—י"ב טבת תרפ"ג / 31.12.1922. 2°

טרוב ערך את העיתון עד גליון כג (ט"ז תמוז תרע"ט). מגליון כד (י"ז תמוז תרע"ט) כללה המערכת את יוסף לוריא, שמואל פרלמן, יעקב פייכמן, מרדכי בן הלל הכהן, אברהם לודיפול ומשה סמילנסקי. — החל מ' כסלו תר"ף / 2.12.1919 נשמטה התיבה 'חדשות' משם העיתון ומכאן ואילך נקרא בשם 'הארץ'. — שמואל פרלמן ערך את 'הארץ' מ' כסלו תר"ף עד כ"ח תשרי תרפ"ב. ב"ז שבט תרפ"א הצטרף לעריכה אריה ליב יפה, ומכ"ט תשרי תרפ"ב ערך לבדו את העיתון עד י"ד תשרי תרפ"ג. מכ"ח חשון תרפ"ג ערך משה גליקסון את העיתון. לפי קרסל, תולדות העתונות, עמ' 140, נערך על־ידי ד"ר יוסף קלוזנר, בתקופה שבין עזיבתו של יפה וכניסתו של גליקסון לתפקיד (שמו של קלוזנר אינו נזכר כעורך בעיתון עצמו).

הופעתו של 'הארץ' נפסקה בט"ו חשון תרפ"ג / 6.11.1922 בשל קשיי מימון, ונתחדשה בכ"ח חשון תרפ"ג / 19.11.1922. — עד ט"ז שבט תרפ"א היה המו"ל יהודה ליב גולדברג. — מ"ג טבת תרפ"ג החתיל לצאת לאור בתל־אביב. — ראה גם מס' 128, 138.

109 הדבר; קובץ לתורה וחכמת ישראל ערוכה ע"י הועדה התורנית שע"י הסתדרות הצעירי הארץ־ישראלית בהשתתפות גדולי הרבנים וסופרים. העורך: אהרן ויסנשטין. בדפוס הר"ש צוקערמאן, סיון/תמוז תרע"ט—תשרי/טבת תרפ"ב; [אדר] תרפ"ג. 8°

סיון/תמוז תרע"ט—תשרי תר"ף: לפרקים. טבת/אדר תר"ף—תשרי/טבת תרפ"ב: ירחון (למעשה יצא לאור כרבעון). [אדר] תרפ"ג: לפרקים. — שם העורך מופיע החל מקובץ ניסן/סיון תר"ף עד לקובץ תשרי/טבת תרפ"ב. קלעי ופרובסט, העתונות הישראלית, עמ' 10, ופזנר, שבעים שנה, עמ' 4, מציינים כי העורך היה יצחק אורנשטיין. אצל ד' תדהר, אנציקלופדיה לחלוצי הישוב ובוניו, י, תל־אביב תשי"ט, עמ' 3516, ערך: 'יצחק אביגדור אורנשטיין, כתוב כי ייסד וערך את 'הדביר'. ייתכן שאורנשטיין ערך את כתב־העת עד לקובץ ניסן/סיון תר"ף, שממנו ואילך מופיע שמו של 'העורך האחראי' — הרב אהרן ויסנשטין'.

110 גננו; חוברת לחנוך הפעוטות בגן־ילדים ובבית־אם. הוצאת 'התאחדות הגננות' בהסתדרות המורים בארץ ישראל. דפוס רפאל חיים הכהן, אב תרע"ט; סיון תר"ף. 8°

לפרקים. — לא נזכר שם עורך. — שינוי בתת־הכותרת. — חוברת ד/ה יצאה לאור ביפו בניסן תרפ"ב.

111 ד א ר ה י ו ם ; עתון יומי, מדיני, ספרותי ומסחרי. [העורך: איתמר בן־אבי"י]. דפוסים שונים, י"ב אב תרע"ט / 8.8.1919—י"ג תמוז תרצ"ו / 3.7.1936; ט"ז שבט ת"ש /

והוא מודפס במכונת־כתיבה. לפחות ממס' 458 (6.10.1920) הופיע בהכפלה (על צד אחד של הדף), ונשמטה הכותרת. ממס' 518 (28.1.1921) הופיע בשם: *Bulletin*. לפי פבונר, שבעים שנה, עמ' 23, הופיע גם בעברית.

117 *Zionistische Korrespondenz*. 1920–3.3.1931 שבווען. — לא נזכר שם העורך. בהכפלה (על צד אחד של הדף). — כפי הנראה יצא לאור על־ידי ההנהלה הציונית. — לפי פבונר, שבעים שנה, עמ' 7, יצא לאור גם בעברית ובאנגלית.

118 השלח; ירחון לספרות, למדע ולענייני־החיים. העורך: יוסף קלזנר. דפוסים שונים, תר"ף-תרפ"ז: אדר תר"ף-אלול תרפ"א; ניסן תרפ"ב-אלול תרפ"ב [שבט תרפ"ג]; תשרי תרפ"ד-סיון/אלול תרפ"ו > אדר תרפ"ז. < 8°.

בשני הכרכים האחרונים של 'השלח', מה-מו (תשרי/חשון תרפ"ו-סיון/אלול תרפ"ו > אדר תרפ"ז). ערך יעקב פיכמן את מדור הספרות היפה. — 'השלח' יצא לאור (בהפסקות מסוימות) בברלין (תרנ"ז-תרס"ג), בקרקוב (תרס"ג-תרס"ה) ובאדיסה (תרס"ז-תרע"ט). — חוברת אלול תרפ"ב יצאה לאור רק בשבט תרפ"ג, וחוברת סיון/אלול תרפ"ו יצאה לאור רק באדר תרפ"ז.

119 א ס פ ק ל ר י ה; לסטירה, להומור ולבקר. העורך: ק[דיש] [ליב] סילמן. דפוס פרומקין, ניסן תר"ף. יח עמ' 4°.

על המעטפת כתוב: 'המערכת עושה את כל ההכנות הדרושות להוציא את ה"אספקלריה" בתור ירחון קבוע'. אולם יצאה לאור רק חוברת אחת (ראה גם מס' 158).

120 הרפואה; רבעון רפואי. כלי מבטא של ההסתדרות המדיצינית העברית בא"י. העורך: אריה פיגנבאום. דפוסים שונים, תר"ף-תרפ"ט: ניסן/סיון תר"ף; חשון תרפ"ה-ניסן תרפ"ה; סיון תרפ"ו-אדר א' תרפ"ט. 8°.

בתר"ף-רבעון. חשון תרפ"ה-תמוז תרפ"ז: לפרקים. תרפ"ח-תרפ"ט: דרירחון. — מניסן תרפ"ד עד תרפ"ח היה העורך יעקב דולז'נסקי. מאד א' תרפ"ט כללה המערכת את אהרן מאיר מזיא, שאול אדלר, דוד אריה פרידמן, אברהם רוזנטל ויהודה ליב רוקח. — שינויים בתת־הכותרת-לאחר שבתר"ף יצאה לאור רק חוברת אחת, נחחדשה הופעת 'הרפואה' בניסן תרפ"ד בתל־אביב ויצאה לאור שתי חוברות (השנייה בסיון תרפ"ד). מניסן תרפ"ט ואילך יוצא כתב־העת לאור בתל־אביב. — לכל חוברת שער שמאלי באנגלית. בחלק מן החוברות באה גם תמצית מאמרים באנגלית.

121 הבמה; עתון לשבוע. העורך: א[לתר] [יעקב] שירמן [= שחראי]. דפוס ש' צוקרמן, ט"ו אב תר"ף / 30.7.1920 — כ"ט אב תר"ף / 13.8.1920. 4°.

פבונר, שבעים שנה, עמ' 2, כתב שיצאו לאור ארבעה גליונות; ראיתי שלושה בלבד. — העורך היה איש 'המורח'.

שעל המעטפת של אותה חוברת ראשונה מובאת הכתובת של מערכת כתב־העת בירושלים דווקא.

113 מחזיקי הדת; יוצא לאור בכל יום חמישי ע"י החברה 'מחזיקי הדת'. העורך: אריה ליב טויבר. דפוסים שונים, תרע"ט-תרפ"ד: ט"ז אלול תרע"ט / 11.9.1919 — י"ט אלול תר"ף / 2.9.1920; כ"ג חשון תרפ"א / 4.11.1920 — ד' שבט תרפ"א / 13.1.1921; ט"ו תמוז תרפ"א / 21.7.1921 — י"ט אלול תרפ"א / 22.9.1921; כ"ג חשון תרפ"ב / 24.11.1921 — כ' אייר תרפ"ד / 18.5.1922; ט"ז אב תרפ"ב / 10.8.1922 — י"א אלול תרפ"ב / 7.9.1922; י"א חשון תרפ"ג / 2.11.1922 — י" כסלו תרפ"ג / 30.11.1922; י"ז אייר תרפ"ג / 3.5.1923 — כ"ד אייר תרפ"ג / 10.5.1923; כ"ב חשון תרפ"ד / 1.11.1923 — כ"ח א' חשון תרפ"ד / 6.12.1923; י" סיון תרפ"ד / 12.6.1924 — י"ז סיון תרפ"ד / 19.6.1924. 4° [שינויים בתבנית].

שבווען (בהפסקות מרובות). — טויבר ערך את העיתון עד כ"ט תשרי תר"ף. מ"ג חשון תר"ף ואילך ערך את העיתון אברהם צבי שור. — מגילון 14 (ט"ז שבט תר"ף) באה הוספה בידיש בשם: ידיעות מירושלם. מגילון 17 (כ"ז ניסן תר"ף) יצא העיתון בידיש ובעברית לסירוגין, ונתבטלה ההוספה. בעיתון בידיש נשמטה תת־הכותרת.

The Palestine Weekly; Being the English Edition of the Hebrew Daily 'Doar Hayom'. Various printing-presses, 26.12.1919–10.4.1931. 4°

1920–16.1.1920 נערך על־ידי אשר ספיר (A. Saphir). 17.6.1921–11.6.1920 נערך על־ידי ש' פלמן (S. Felman). 16.6.1922–24.6.1921 שוב נערך על־ידי אשר ספיר. מכאן ועד 17.8.1923, תאריך בו מתחיל להופיע שמו של איתמר בן־אב"י כעורך, לא נזכר שם העורך. איתמר בן־אב"י ערך מ־17.8.1923 עד 14.9.1923. מ־24.9.1923 עד 28.12.1928 ערך את השבועון פרץ קורנפלד (P. Cornfeld). 4.1.1929–27.9.1929 נערך שוב על־ידי בן־אב"י. 4.10.1929–10.4.1931 נערך על־ידי יצחק שמעוני (I. Shimony). — שינויים בתת־הכותרת.

115 * *بريد اليوم ، جريدة سياسية ادبية اجتماعية زراعية تصدر مرتين في الاسبوع مؤقنا* [בריד אליום. — דאר היום. עיתון מדיני, ספרותי, חברתי, חקלאי. יוצא לאור פעמיים בשבוע]. העורך: אברהם אלמאליח. 1920. 2°.

לפי קלעי ופרובסט, העתונות הישראלית, עמ' 33. — הוצאה ערבית של 'דאר היום' (ראה מס' 111).

Press Report; Zionist Commission-Press Bureau. 1920–12.6.1924. 4° לפרקים. — הגליון הראשון שראיתי הוא מס' 289 (30.4.1920).

126 * לעם. העורך: דב קמחי. 1921.
לפי קלעי ופרובסט, העתונות הישראלית, עמ' 17. — יומי. —
'יצאו גלינות אחדים במקום 'הארץ' שנפסק על־ידי הממשלה
לשבע ימים'. — לא הצלחתי לברר מתי בדיוק חלה הפסקה זאת,
ומה היתה סיבתה.

127 העתון הרשמי של ממשלת
פלשתינה <א"י>; יוצא לאור ברשות הממשלה.
דפוסים שונים, 1.1.1921—30.12.1947. 4°.

מראשיתו ועד 16.8.1932: פעמיים בחדש. מ־25.8.1932 ואילך:
שבועון. — לא נזכר שם עורך. — היה המהדורה העברית של ה־
Official Gazette of the Government of Palestine (מגליון 34
ואילך). העיתון האנגלי יצא לאור עד לסוף אפריל 1948 ואולם
הגליון העברי האחרון שראיתי הוא מ־30.12.1947. — עם
הוספת רבות בתבנית 8°. — יצא לאור גם בעברית.

128 הארץ; שבועון לילדים. העורך: יעקב פיכמן. דפוס
פרומקין, ט"ו שבט תרפ"א / 24.1.1921—כ"ו תמוז
תרפ"א / 1.8.1921. 4°.

בעריכה השתתף גם קדיש יהודה סילמן. — הוספה לעיתון 'הארץ'
(ראה מס' 108).

129 חברנו; עתון לעניני התלמידים. יוצא אחת
לשבועים ע"י 'צופי תחכמוני'. העורכים: מ[רדכי] א[הרן]
הלפרין, י' ריזיס, ש' גפני, מ' צבי. י"ד אדר א' תרפ"א—
אייר/תמוז תשכ"ג. 8°. [שינויים בתבנית].

תרפ"א—תמוז תרפ"ג: דו־שבועון (בהפסקות רבות). כסלו
תרפ"ד—כסלו/טבת תשי"ב: ריחון (בהפסקות רבות). סיון/תמוז
תשי"ב—אייר/תמוז תשכ"ג: לפרקים. — מא' אדר ב' תרפ"א בא
צ' זקס במקום מ' צבי ברשימת העורכים. מ־ט' כסלו תרפ"ב לא
נזכרו יותר העורכים. העורך בפועל של העיתון מתחילתו ועד לאדר
תשי"ז היה המורה מרדכי מיכאלי. אחר־כך נערך על־ידי חבר
המורים ומתש"ך עד תשכ"ג היה העורך המורה אריה אלקלעי. —
שינויים בתת־הכותרת. — שנים א-ב (תרפ"א-תרפ"ב) יצאו
בהכפלה מכתב־יד (על שני צדי הדפים). מתרפ"ג יצא בדפוס
על־ידי התלמידים עצמם, ובתחילה נדפס על מכשיר הדפוס ששלח
משה מונטיפיורי בשעתו לירושלים, ואשר עליו נדפסה ה'חבצלת'
בתחילת דרכה. מתש"ך שוב יצא בהכפלה.

130 הדרבן. [העורך: ישעיהו קרניאל]. דפוסים שונים,
אדר ב' תרפ"א—אדר תרפ"ו. 2°.

פעם בשנה (בפורים). — שמו של העורך נרמז על החוברת של
תרפ"ה ותרפ"ו בכינוי 'עצמות'. יצא לאור על־ידי 'דאר היום'
(ראה מס' 111). — את החוברות של תרפ"א-תרפ"ג לא ראיתי.

131 ידיעות מארץ ישראל. כ"ח אדר ב'
תרפ"א / 7.4.1921—י"ח אלול תרפ"ז / 15.9.1927. 2°.
לפרקים. — לא נזכר שם עורך. יצא תחילה על־ידי לשכת

122 ידיעות. המחלקה לסטטיסטיקה ולא־ינפורמציה.
ועד הצירים לארץ־ישראל. דפוס א' איתן וס' שושני, יפו(!),
ט"ו אב תר"ף / 30.7.1920. 16 עמ'. 2°.

הכוונה היתה להוציא את ה'ידיעות' לפרקים. יצאה לאור רק חוברת
אחת. — לא נזכר שם עורך. — בשער החוברת כתוב: 'הדפים
האלה אשר יופיעו לעתים מזומנות, יכילו ידיעות סטטיסטיות—
אינפורמטיביות על החיים בארץ־ישראל'. — נדפס ביפו, אך
ירושלים רשומה כמקום ההוצאה לאור.

123 קובץ החברה העברית לחקירת
ארץ־ישראל ועתיקותיה בירושלים.
העורך: נחום סלושץ. דפוסים שונים, תרפ"א; תרפ"ה;
תרפ"ח; תרצ"ה; תש"ה. 8°.

לפרקים. — נחום סלושץ ערך את הקבצים של תרפ"א, תרפ"ה
ותרצ"ה. אליעזר ליפא סוקניק וישעיהו פרס ערכו את הקובץ של
תרפ"ח, ושמואל ייבין ערך את הקובץ של תש"ה. — החל מן
הקובץ של תרפ"ח הושמטה התיבה 'בירושלים' מן הכותרת. —
הקובץ של תרפ"ח נקרא בשם: 'ירושלים'. קובץ החברה
העברית לחקירת ארץ־ישראל ועתיקותיה. מוקדש לזכר ר' אברהם
משה לונץ. 'הקובץ של תרצ"ה הוקדש לזכר ד"ר א"מ מוזיא והקובץ
האחרון לזכרו של ר' אשר זליג ווייצמן. — הקבצים של תרפ"א,
תרפ"ה ותרצ"ה הודפסו בתל־אביב, אך ירושלים צוינה כמקום
ההוצאה לאור. — בקובץ הראשון נדפס גם שער שמאלי
בצרפתית.

124 התור; שבועון מזרחי. העורך: [הודה] [לניב] הכהן
פישמן [מימין]. דפוסים שונים, תרפ"א-תרצ"ו: ג' חשוון
תרפ"א / 15.10.1920—י"ג ניסן תרפ"ב / 11.4.1922; ד'
כסלו תרפ"ג / 24.11.1922—י"ט שבט תרפ"ה /
13.2.1925; י' כסלו תרפ"ו / 27.11.1925—א' אלול
תרפ"ט / 6.9.1929; י"ב חשוון תר"ץ / 15.11.[1929]—י"ג
ניסן תר"ץ / 11.4.1930; ד' סיון תרצ"ב / 8.6.1932—ט"ו
כסלו תרצ"ג / 14.12.1932; ד' טבת תרצ"ד /
22.12.1933—י"ג סיון תרצ"ה / 14.6.1935; כ"ח סיון
תרצ"ו / 18.6.1936—ה' תמוז תרצ"ו / 25.6.1936. 4°.
[מה' טבת תרצ"ה—2°].

משנת תרפ"ח ואילך לא תמיד הופיע מדי שבוע. — י"ל הכהן
פישמן [מימין] ערך את 'התור' בשנים תרפ"א-תר"ץ,
תרצ"ד-כ"ג כסלו תרצ"ה. בשנים תרצ"ב-תרצ"ג, ומה' טבת
תרצ"ה ועד להפסקתו של העיתון בתרצ"ו ערכו אלתר יעקב
שחראי. — 'התור' היה בטאונה של הסתדרות המזרחי.

125 שערי ציון; קובץ מקדש לחד"ת, הלכה, אגדה
וספרות תורנית. העורכים: שלמה בלור ואהרן יצחק
זסלנסקי. דפוסים שונים, כסלו תרפ"א—אב/אלול תרצ"ט.
8° [שינויים בתבנית].

מחוברת שבט/אדר תרפ"א: ירתון. — שינויים בתת־הכותרת.

לירושלים. הוצאת העיתון התחדשה ב־28.11.1929 לאחר הפסקה של כשלוש שנים.

135 קול ישראל; ירחון לחד"ת ומאמרים לפתרון שאלות הזמן בהשתתפות גדולי הרבנים בארץ ובחו"ל. יוצא לאור ע"י הסתדרות צעירי אגדת ישראל בירושלים ת"ו. העורך: רפאל קאצנעלנבויען. דפוס הר"ש צוקרמן, אלול תרפ"א — כסלו/שבט תרפ"ב. 8°.

החבורת האחרונה כוללת גם 'מאמרים לשאלות הזמן' עם ספירת עמודים נפרדת. — פסק להופיע כשהחלה 'אגודת ישראל' להוציא לאור את השבועון 'קול ישראל' (ראה מס' 146).

136 דחליל; חוברות מצויירות להומור, לסטירה ולבקורת. העורך: א[הרן] ז[אב] בן־ישי. דפוס 'היילפרין', ערב סוכות תרפ"ב. ח עמ'. 4°.

התכיפות לא נזכרה. יצאה לאור חוברת א בלבד. — עמ' [1]–2, 8–7 נדפסו על המעטפת.

137 אלמות; עתון לבני־הנעורים. העורך: א[ברהם] סולודר. דפוסים שונים, חנוכה תרפ"ב–ט"ו אב תרפ"ב; ט"ו כסלו תרפ"ג–א' סיון תרפ"ג. 8°.

פעמיים בחודש. — שינויים בתת־הכותרת. — מנוקד בחלקו.

138 הארץ; שבועון למסחר ולתעשייה. העורך: אריה ליב יפה. 1922.

שם העורך לפי קלעי ופרובוסט, העתונות הישראלית, עמ' 14. — תת־הכותרת והשנה לפי כרטסת העיתונות בארכיון הציוני המרכזי, שם כתוב כי יצא לאור במשך שמונה חודשים. — קלעי ופרובוסט מציינים את 1923 כשנת ההופעה ואולם אין הדבר אפשרי, שכן יפה ערך את 'הארץ' (ששבועון זה יצא לאור כהוספה שלו) בשנים 1921–1922 (ראה מס' 108).

139 טללים. 1922–תרצ"ט; 1922; תרצ"ג; שבט תרצ"ד — סיון תרצ"ה; אייר תרצ"ז; תמוז תרצ"ח; תמוז תרצ"ט.

1922 — לפי פבנור, שבעים שנה, עמ' 17. הנותן את הפרטים: ירחון. יצא לאור על־ידי תלמידות בית־הספר למל. בהכפלה. — בתרצ"ג יצא לאור: טללים; עתון התלמידות של בית־הספר לבנת[ן] א' <בי"ס למל>. בהכפלה על שני צדי הדף. 9 עמ'. 2°. התחדש בשבט תרצ"ד (שנה א, גליון א). ונאמר בו: 'הננו מחדשים בזה את הוצאת עתוננו "טללים", אשר יצא עד כה למקטעין בכתב ובמכונת כתיבה'. בדפוס 'ארץ־ישראל'. 8°. ירחון (למעשה לפרקים). — שינויים בתת־הכותרת.

140 נעורים. 1922.

לפי פבנור, שבעים שנה, עמ' 17. — לפרקים. — בהכפלה. — יצא לאור על־ידי תלמידים (שם בית־הספרם אינו נזכר אצל פבנור).

העיתונות שעלי־יד ועד הצירים לארץ־ישראל. מ־11.10.1921 התחיל לצאת על־ידי לשכת העיתונות שעלי־יד ההנהלה הציונית בארץ־ישראל. מ"ח סיון תרפ"ד יצא לאור על־ידי ההנהלה הציונית בארץ־ישראל והלשכה הראשית של הקרן הקיימת. מ"א שבט תרפ"ז נוספה גם הלשכה הראשית של קרן היסוד לרשימת המו"לים. — כ"ג אייר תרפ"ג / 9.5.1923 — ד' אב תרפ"ג / 17.7.1923 יצא לאור בשם: בנין; אסף ידיעות <ביולטין> על עבודות הבנין בארץ־ישראל. י"ג כסלו תרפ"ד / 21.11.1923 — כ"ז כסלו תרפ"ד / 5.12.1923, נקרא בשם: בנין ויצירה (תת־הכותרת כמו זושל' בנין). י"א טבת תרפ"ד / 19.12.1923 — י"א סיון תרפ"ד / 13.6.1924, נקרא בשם: אסף ידיעות <ביולטין> של ההנהלה הציונית בארץ־ישראל. מ"ח סיון תרפ"ד / 20.6.1924 חזר להיקרא 'ידיעות מארץ ישראל'. גליונות 20, 22, 36–38 של שנת תרפ"ו יצאו לאור בשם: 'ידיעות ארץ ישראל'. — בהכפלה (צד א' בלבד). מ"ח סיון תרפ"ד כותרתו מודפס (מתאריך זה נוסף גם השם בלועזית). מ־1924 יצא לאור גם באנגלית, בצרפתית, בגרמנית, בידיש ובלאדינו.

132 הצופה; חוברות לעניני הצופיות. יו"ל ע"י מרכז הסתדרות הצופים בא"י. [העורך: אביעזר ילין]. דפוס 'היילפרין', [חוברת ג–ד] אייר תרפ"א. 49 עמ'. 8°.

לפרקים. — קביעת העורך לפי מכתבו של מר אריה כרוך אלי. — חוברת א יצאה לאור בתל־אביב בתר"ף. את חוברת ב לא ראיתי ואינני יודע היכן יצאה לאור.

News Bulletin of the Palestine Daily Mail; 133 <Published by the 'Hassolel' Palestine society for advertising and publication>, issued daily—except on Saturday. Responsible editor: A[sher] Saphir. Printed and published by the 'Hassolel' co., [vol. I, no. 70] 20.6.1921–1924. 2°

ראיתי רק מס' 70, שנה א. — ב־1924 (ואולי כבר לפני כן) חולק חנים לחותמים על ה־*Palestine Weekly* (ראה מס' 114).

134 السلام، جريدة يومية حرة تصدر مرتين في الاسبوع مؤقتاً

[אלסלאם—השלום. עיתון יומי חופשי. יוצא לאור פעמיים בשבוע]. העורך: נסים מלול. דפוסים שונים, 1921–1931: [גליון 39] 13.7.1921 — [גליון 46] 16.8.1921; [גליון 98] [5.10.1922] — [גליון 111] 5.10.1923; [גליון 682] 28.11.1929 — [גליון 761] 6.1.1931. 2°.

העותק שבדקתי אינו שלם ולפיכך ציינתי את מספרי הגליונות שראיתי. — מ־28.11.1929: שלוש פעמים בשבוע. מ־25.4.1930: פעמיים בשבוע. — שינויים קלים בתת־הכותרת. — החל לצאת לאור ביפו ב־31.5.1920. אחר־כך (וייתכן כיהיה זה לפני גליון 39) עברה הוצאת העיתון לירושלים ואחרי כחודשים עברה לחיפה. ומאוחר יותר (וייתכן כי היה זה לפני גליון 98) חזרה

כממלא-מקומו; מי"ב תמוז מופיע רק שמו של בלוי). א' שכט"ח
ואילך נערך בידי משה גליקמן-פרוש (שמו של משה בלוי מופיע
כעורך ראשי עד ז' סיון תש"ו). — שינויים בתת-הכותרת. —
בטאון 'אגודת ישראל'. — ראה גם מס' 135.

147 החיים; שבועון מצויר לספרות ואמנות. העורך:
פסח גינזבורג. דפוס לוי, י"א ניסן תרפ"ב / 9.4.1922 —
ג' אב תרפ"ב / 28.7.1922. 4°.
שינוי בתת-הכותרת.

148 לעזאזל! סטירה הומור וקריקטורה. בעריכת רזא
[= אהרן זאב בן-ישי]. דפוס מוריה שיינבוים-ווייס, אייר
תרפ"ב—אב תרפ"ב. 4°.

לא נזכרה התכיפות. — יצאו לאור שתי חוברות בלבד.

149 הגנה; ירחון לחנוך התינוקות בגן-הילדים
ובבית-האם. העורך: יחיאל היילפרין. דפוסים שונים,
תרפ"ב—תרפ"ה: אייר תרפ"ב—אב/אלול תרפ"ב; אייר
תרפ"ג—סיון תרפ"ג; אדר ב' תרפ"ד—אב תרפ"ד;
תשרי/חשוון תרפ"ה—שבט/אייר תרפ"ה. 8°.

מתשרי/חשוון תרפ"ה יצא פעם בחודשיים. — שינויים
בתת-הכותרת. — בשנים תרע"ח, תר"ף יצא לאור באודיסה.

150 המלאכה; חוברת מקצועית כלכלית לענייני
בעלי-המלאכה והתעשייה בארץ. העורכים: י[צחק] י[עקב]
ילין וא[הרן] נחמני. דפוסים שונים, סיון תרפ"ב; אב תרפ"ג.
4° [שינוי בתבנית].

לפרקים. החל מחוברת ב' היה נחמני העורך היחיד. — בירושלים
יצאו לאור שתי החוברות הראשונות. שאר החוברות יצאו לאור
בתל-אביב מכסלו תרפ"ד ועד תמוז תרפ"ד. — המו"ל: 'מרכז
בעלי-המלאכה' ביפו, (ומחברת ב' גם): תל-אביב וירושלים.

151 הנער; מופיע פעם לשבועים ע"י אגודת 'אחדות
הנער'. העורך: אליהו בחבוט. ט"ו תמוז תרפ"ב—ט"ו אב
תרפ"ב. 4°.

בהכפלה (מכתבי-יד) משני צדי הדף. — יצאו לאור שלושה גליונות
בלבד.

152 ידיעות הדסה. דפוסים שונים,
תרפ"ב—תש"ה: י"ח תמוז תרפ"ב / 14.7.1922—כ"ב אלול
תרפ"ב / 15.9.1922; י' חשוון תרפ"ג / 1.11.1922; ניסן
תרפ"ג / מארס 1923; ב' ניסן תרפ"ו / 17.3.1926 —
ט"ו תמוז תרפ"ו / 27.6.1926; י"ב חשוון תרפ"ז /
20.10.1926—תמוז תרפ"ט / כסלו תר"ץ / 7.12.1929;
תמוז תרצ"ט / יולי 1939—כסלו תש"ג / נובמבר 1942; כ'
טבת תש"ג / 28.12.1942—ט"ו כסלו תש"ד /
12.12.1943; כ"ח אייר תש"ד / 21.5.1944—ט"ו שבט

141 פנקס הסדרות העובדים העברים
בארץ-ישראל. [העורך: דוד זכאי]. דפוסים שונים,
א' טבת תרפ"ב—י"ד ניסן תרפ"ה. 4°.

לפרקים. — שנה א, חוברת ו (כ"ה שבט תרפ"ג) נדפסה
בתל-אביב. — בשנת תרצ"ז נתחדשה הוצאת 'הפנקס' בתל-אביב:
תרצ"ז—תרצ"ח, תש"ב—תש"ד. — הוספות רבות.

Economic Data; issued by the Trade & Ind. Dept.,
Palestine Zionist Executive. 1922—1.2.1926
[19.5.1926]. 2°

לפרקים. — ראיתי רק חוברות מס' 9—10, 18, ובהן לא נזכר שם
עורך. — בהכפלה על צד אחד של הדפים. — למס' 18 גם שער
עברי: 'קובץ לענייני כלכלה'. הוצאת המחלקה למסחר
ותעשייה של ההנהלה הציונית בארץ-ישראל. בתוך החוברת גם
טקסט עברי. בשער הלועזי של חוברת זאת התאריך הוא 1.2.1926,
ובשער העברי: [19.5.1926].

143 לשבת. במה חפשית. [העורכים: אהרן זאב בן-ישי
ואלתר יעקב שירמן (שחראי)]. דפוס מוריה שיינבוים-ווייס,
ה' שבט תרפ"ב—ג' אדר תרפ"ב. 4°.

שבועון. — מחוסר רשיון יצאה החוברת כל פעם בשם אחר: [ב]
אורה לשבת. [ג] עונג לשבת. [ד] משבת
לשבת. [ה] זה לשבת.

144 הידיד; כלי מבטא לחניכי מעון 'תושיה'. יוצא
אחת לשבועים. [גליון ב] ז' שבט תרפ"ב—ט"ו שבט
תרפ"ב. 8° [שינוי בתבנית].

שם העורך לא נזכר. — שינוי קל בתת-הכותרת. — בהכפלה
מכתבי-יד, על שני צדי הדף. — נראה שהמעון היה של 'אגודת
ישראל', שכן בגליון ג נזכר 'איש חסדנו הפרופ' ד"הן'.

145 לפורים; במה חפשית להומור ולסטירה. עורך
ומסודר ע"י רזא [= אהרן זאב בן-ישי]. דפוס מוריה
שיינבוים-ווייס, פורים תרפ"ב. 7, [1] עמ'. 2°.

לא נזכרה כוונה להוציא מדי שנה בשנה. כפי הנראה חדרפעמי. —
זיהוי העורך לפי פזנר, שבעים שנה, עמ' 9.

146 קול ישראל; עתון חרדי, שבועי. העורך: רפאל
קצנלנבוין. דפוסים שונים, כ"ד אדר תרפ"ב / 24.3.1922,
ז' כסלו תש"ט / 9.12.1948. 2° [שינויים בתבנית].

כ"ד אדר תרפ"ב—כ"ג אייר תרפ"ו, נערך בידי רפאל קצנלנבוין.
ר"ח סיון תרפ"ו—כ"ה אדר תרצ"ג, נערך בידי צמרם בלוי. ג' ניסן
תרצ"ג—כ"ח סיון תרצ"ג, נערך בידי משה בלוי. ה' תמוז
תרצ"ג—ב' אלול תרצ"ג, נערך בידי משה גליקמן-פרוש. ט' אלול
תרצ"ג—י"ד אב תרצ"ז, נערך בידי משה בלוי. כ"א אב תרצ"ז—
כ"ח אב תרצ"ז, נערך בידי משה גליקמן-פרוש. ה' אלול תרצ"ז—
ה' תמוז תרצ"ט, נערך בידי שמעיה לוריא (מ"ד תשרי תרצ"ט
מופיע שמו של משה בלוי כעורך ראשי ושמו של לוריא

158 א ס פ ק ל ר י ה ; עתון שבועי. העורך: ק[דיש]
[יהודה] סילמן. — דפוסים שונים, כ"ו חשון תרפ"ג—
י"ז סיון תרפ"ג. 4°.

במקום חוברת יד יצאה לאור בי"ד אדר תרפ"ג החוברת ההיתולית
'ליהודים' (חוברת שמינית; ראה מס' 72) ובסופה 'אספקלריה'
כתוספת. — ראה גם מס' 119.

159 * ב נ ו ת צ י ו ן . 1923.

לפי כרטסת־שכטר (לא הצלחתי לאתר את המקור). — בהכפלה.
— בולטין של לשכת העיתונות של הנהלת ההסתדרות הציונית
בארץ־ישראל.

160 * ז ה ר א ב י ב . 1924–1923.

לפי פבזר, שבעים שנה, עמ' 14. — שבועון. — יצא לאור על־ידי
ועד המגרש זהר־אביב (בירושלים?).

161 * ש ב י ב י ם . 1923.

לפי קלעי ופרובסט, העתונות הישראלית, עמ' 14. — לפרקים. —
יצא לאור על־ידי תלמידי בית־הספר לבנים א. — בהכפלה.

162 *Daily News Bulletin*; issued by the Palestine
Telegraphic Agency. 1923–11.1.1925; 1929–
1931. 2°

לא נזכר שם עורך. — בהכפלה (צד אחד של הדפים). — ראיתי רק
גליונות 1–9 של שנת 1925. קביעת השנים לפי הרישום בקטלוג
בית הספרים הלאומי והאוניברסיטאי. — ב־12.1.1925 החלה
הסוכנות הטלגרפית הארץ־ישראלית להוציא במקום בולטין זה את
ה־*Palestine Bulletin*, אולם ב־1929 התחדשה הופעתו של ה־
Daily News Bulletin, למרות שלא נפסקה הופעתו של ה־
Palestine Bulletin, לפיכך אין לראות, לדעתי, בזה האחרון את
ממשיכו של הראשון.

163 פ ר א ג ן פ ו ן א ר ב ע ט ע ר - ל ע ב ן . הדפוס
החדש, ינואר 1923. 9 עמ'. 8°.

לא נזכרה התכיפות. יצאה לאור חוברת 1 בלבד. — לא נזכר שם
עורך. — כתב־עת של המפלגה הקומוניסטית הארץ־ישראלית.

164 ד ר כ נ ו ; יוצא אחת לשבועים על־ידי הסתדרות
תלמידי הגמנסיה העברית בירושלים. י"ז טבת תרפ"ג—
ט"ז שבט תרפ"ג. 2°.

לא נזכר שם עורך. — בהכפלה על צד אחד של הדפים. — יצאו
לאור שלושה גליונות בלבד.

165 ה פ ו ע ל ה מ ז ר ח י . ירחון. אורגן של הפועלים
הדתיים־לאומיים בא"י. יוצא לאור ע"י הסתדרות הפועל
המזרחי. העורך: א[לתר] [יעקב] שחראי <שירמן>. דפוסים
שונים, שבט תרפ"ג—אב תרפ"ג; ניסן תרפ"ד—תמוז/אב
תרפ"ה. 8°.

תש"ה / 31.12.1944; א' תמוז תש"ה / 12.6.1945. 8°
[שינויים בתבנית].

י"ח תמוז תרפ"ב—י"ח חשון תרפ"ג: בולטין שבועי. תרפ"ו:
לפרקים. אוקטובר/דצמבר 1926—אוגוסט/ספטמבר 1927:
ירחון. תרפ"ח-תר"ץ: לפרקים. תרצ"ט-תש"ג: ירחון. מדצמבר
1942 ועד להפסקתו: לפרקים. — מתמוז תרצ"ט עד כסלו תש"ג
היה העורך ח"ש הלוי. בשאר התקופות לא נזכר שם העורך. —
שינויים בתת־הכותרת. — מדצמבר 1942 נקרא בשם: יד י ע ו ת
מ ח י י ה ד ס ה , ויצא לאור כפרסום פנימי. — מתמוז תרצ"ט
עד כסלו ת"ש יצא בהכפלה על צד אחד של הדפים.

153 ב י נ ת י ם ; עלון חברים. יוצא ע"י סניף 'אחדות
העבודה' בירושלים. א' אלול תרפ"ב—א' טבת תרפ"ה. 4°
(לרוחב) [שינויים בתבנית].

לפרקים. — לא נזכר שם עורך. — בהכפלה מכתב־יד, תחילה על
צד אחד של הדפים, ומחברת 3 (כ"ב אלול תרפ"ב) על שני
הצדדים.

154 ק ו ל י ע ק ב ; שבועון. כלי מבטאה של היהדות
החרדית בארץ־ישראל. העורך: יצחק יפה. דפוסים שונים,
תרפ"ב-תרצ"ד: ט"ו אלול תרפ"ב—י"ז אדר תרפ"ה; ד'
ניסן תרצ"ג—ז' אב תרצ"ד. 2° [שינויים בתבנית].

שבועון (בהפסקות). — יפה ערך את העיתון עד י"ג תמוז תרצ"ג.
מכ"ח אלול תרצ"ג נערך בידי יצחק לוי. — שינויים
בתת־הכותרת. — עיתון מוסדות היישוב הישן.

155 ע ל ה מ ש מ ר ; במה חפשית. העורך: א[הרן]
ז[אב] בן־ישי. דפוסים שונים, ערב ראש־השנה תרפ"ג—
תמוז תרפ"ג. 4°.

שבועון. — גליון כג של 'על המשמר' יצא לאור בי"ד אדר תרפ"ג
בשם: 'גליון לפורים, הוצאה מיוחדת של "על־המשמר"'.
ה א ז מ ל ; עתון העומד ברשות עצמו <על רגלי תרנגלת>. חותך
וגזר על ימין ועל שמאל עד זוב דם—את כל הראויים לכך.
משוחזר[!] בידי רזא [= אהרן זאב בן־ישי].

156 ה מ ז ר ח י ה צ ע י ר ה א ר ץ - י ש ר א ל י ;
עלון־הסתדרותי לידיעות, מאמרים, השקפות וסקירות מחיי
צעירי היהדות הדתית־לאומית בארץ ישראל. דפוס ש'
צוקרמן, חשון תרפ"ג—אב תרפ"ג. 8°.

לפרקים. — לא נזכר שם עורך. — יצאו לאור שלושה גליונות
בלבד, וכולם כ'הוספה להדבר' (ראה מס' 109).

157 ל ב ן ח ד ש . העורך: אביגדור המאירי
<פזירשטיין>. דפוסים שונים, י"ב חשון תרפ"ג; ערב פסח
תרפ"ד. 8°.

לפרקים. — חוברות א-ו יצאו לאור בתל־אביב החל מערב
ראש־השנה תרפ"ב.

- דפוסים שונים, אלול תרפ"ג—כסלו/שבט תרפ"ד. 8°.
יצאו לאור שתי חוברות בלבד.
- 169 ה ח ב ר ; לוח שמושי לתלמידים לשנת... [העורך:
חיים דב שחר]. דפוסים שונים, [תרפ"ג]—[תר"ץ]. 8°.
הלוחות לשנים תרפ"ד-תרצ"א נערכו בידי חיים דב שחר. בעריכת
הלוח לשנת תרפ"ו השתתף חיים אריה זוטא. לא נזכרו שמות
העורכים של הלוחות לשנים תרצ"ב-תרצ"ג. — שינויים
בתת-הכותרת. — מכיל חומר סטטיסטי על ארץ-ישראל וחומר
אקטואלי על מוסדות שונים בארץ. — הלוחות לשנת
תרצ"ב-תרצ"ג יצאו לאור בתל-אביב.
- 170 א ג ר ת . העורכים: אביעזר ילין וצבי אפרתי. דפוס
ק"י סילמן, [חוברת ב] כ"ח תשרי תרפ"ד. 8°.
לפרקים. — יצא לאור על-ידי הסתדרות הצופים העברים בא"י,
המועצה המרכזית. — לפי קלעי ופרובסט, העתונות הישראלית,
עמ' 27, יצא לאור ב-1923; אך לפי פבונר, שבעים שנה, עמ' 13,
יצא לאור ב-1923-1924.
- 171 'Rough Notes', of the Secretary for Trade &
Industry of the Palestine Zion. Executive. [העורך:
נחום תשבתי]. [מס' 5] 15.11.1923—17.3.1924. 2°.
לפרקים. — בהכפלה (צר אחד בלבד). <For Confidential!
Officers of the Zionist Organisation only>.
- 166 ה מ ט פ ח ; קבץ ספרותי לפורים. דפוס ציון, פורים
תרפ"ג. ד ע מ'. 4°.
חד-פעמי. — 'המו"ל': חברה טפחנים. העורך: ממהלכי שתיים.
נראה שהקובץ יצא מחוגים דתיים.
- 167 א ר צ י ש ר א ל ; עתון בוקר. העורך: ש[לום]
שווארץ [בן ברוך]. דפוס 'ציון' רוהלד, א' ניסן תרפ"ג /
18.3.1923—ד' אייר תרפ"ג / 20.4.1923. 2°.
לפי קרסל, תולדות העתונות, עמ' 136, היה זה העיתון היומי
הראשון שיצא לאור בבוקר (שאר העיתונים היומיים היו יוצאים
אותה עת בצהריים). — בגליון האחרון נתפרסמה ההודעה הבאה:
'בהיות שלא עלה בידינו לבסס במשך החודש את הצד
הטכני-הסדורי שבעבודת "ארץ ישראל" החלטנו להפסיק לזמן מה
את הוצאת עתוננו'.
- 168 ו ע ד ח כ מ י מ ; ירחון תורני. יוצא לאור ע"י חכמי
ורבני הישיבות פניה"ק. העורך: שמואל גדליה ניימן.

מיכל כהן

מפתח העיתונים

(האות האחרי המספר מציינת שהשם נזכר בהערות)

להגואירטה די פ'לוריס 42	אגרת 170
הגן 105	אהבת ציון 27, 29
הגנה 149	אונזער ברודער 86
גנזי ירושלים 46	האור 21, 31, 34, 40, 41ה
גננו 110	אור תורה 51
	אורח לשבת־ראה: לשבת
	האזמל־ראה: על המשמר
דאר היום 111, 115, 130ה	אזני המן 103
הדביר 109, 156ה	האחדות 82, 93ה, 97ה
דברי הימים לישראל 1	אחשדרפן 84
דברי עבודת האדמה־ראה: האכר היהודי	האכר 38
דחליל 136	האכר היהודי 49
איל דיסקאראדו 71	אלמות 137
דפים 101	אלסלאם 134
הדרבן 130	אמת מארץ 41
דרכנו 164	אסף ידיעות (ביולטיק) של ההנהלה הציונית בארץ־ישראל
	ראה: ידיעות מארץ ישראל
	אספקלריה 72, 119, 158ה
דער הייליגער אנצייגער 28	ארזי הלבנון 24
הר ציון 12	האריאל 8
השקפה 21, 48, 62ה, 63ה	הארץ (תרנ"א) 33
	הארץ 108ה, 126ה, 128ה, 138ה
	הארץ־ראה גם: חדשות הארץ
ועד חכמים 168	הארץ (לילדים) 128
	הארץ (למסחר ותעשיה) 138
זה לשבת־ראה: לשבת	ארץ ישראל 167
זהב הארץ 74	ארץ ישראל בלאט 87
זהר אביב 160	דער ארץ־ישראל יוד 32
זכרונות ארץ ישראל 25ה	אשכולות 60
זכרונות ועד הלשון העברית בירושלים 90	האשר 43
זכרונות ירושלים 25	
	בין המצרים 97
חבצלת 5, 6, 7ה, 8ה, 17ה, 20ה, 28ה, 45ה, 129ה	בינתים 153
חבצלת (לאדינו) 7	(הצביל) בית יעקב 36
חבצלת (יידיש) 11	בית הספר 62
	הבמה 121
החבר 169	בנות ציון 159
חברנו 129	בנין־ראה: ידיעות מארץ ישראל
חבת הארץ 52	בנין רצירה־ראה: ידיעות מארץ ישראל
חדרי קדם 53	בריד אליום 115
חדשות אחרונות 111ה	
חדשות הארץ 108	
חדשות הארץ־ראה גם: הארץ	גואירטה די ירושלים 56

המזרחי הצעיר הארץ־ישראלי 156	החיים 147
מחזיקי הדת 113	חיינו 77, 83
המטפח 166	חמר־גמל 69
המכבי 107	החרות 68, 77, 80, 83, 84, 88
המלאכה 150	
מנחה חדשה 2	טללים 139
המסדרונה 36, 23	איל טריוורו די ירושלים 57
המעמר 58	
מענינא דיומא 98	
מריה 81	
משבת לשבת־ראה: לשבת	הילבלת 88
משעול הכרמים 22	הידיד (תרס"ו) 58 א
	הידיד (תרפ"ב) 144
ניצוצות 66	ידיעות 122
הניר 67	ידיעות הדסה 152
נעורים 140	ידיעות מארץ ישראל 131
הנער 151	ידיעות מחיי הדסה־ראה: ידיעות הדסה
	יהודה וירושלם 10
ספר הזכרון הירושלמי 91	ירושלים (1878–1879) 13
	ירושלים (לונץ) 26
	ירושלים (תרס"ט) 73
	ירושלם־ראה: קובץ החברה העברית לחקירת ארץ־ישראל
	ועתיקותיה בירושלים
	הירח 47
העברי הקטן 63	דאס לאנד 93
עולם קטן 40	לב חדש 157
עונג לשבת־ראה: לשבת	הלבנון 4, 5
על המצפה 104	לוח 25
על המשמר 155	לוח ארץ ישראל 44
על הסף 102	איל ליביראל 68, 71
עלי יום טוב 95	ליברו די פאסאטיימפו 54
עמוד היראה ועמוד התורה 15	ליהודים 72, 158
העמר 59, 60	דאס לעבן 89
העתון הרשמי של ממשלת פלשתינה (א"י) 127	לעזאזל! 148
	לעם 126
איל פאראדיוו 70	לפורים 145
דער פארדעס 76	לפיי־שעה 99, 100
הפועל המזרחי 165	לפרקים 106
הפועל הצעיר 61, 93	לשבת 143
פנקס הסתדרות העובדים העברים בארץ־ישראל 141	
פראגן פון ארבעטער־לעבן 163	מאור דגל התורה 92
הפרדס 75	המאסף 45
איל פרוספירוראה: האשר	מבשרת ציון 20
	המדגדג 80
הצבי (אדלמן) 18	המוריה 35
הצבי 21, 24, 29, 31, 32, 33, 34, 36, 40, 41, 44, 45, 48, 49	מזרח ומערב 112

ביבליוגרפיה: עיתונים וכתבי־עת יהודיים בירושלים, תר"ד-תרפ"ג

דיאָראַזע־ראַה: חבצלת (יידיש)	הצופה 132
רביבים 94	ציון-וירושלם 50
הרפואה 120	הצעיר (תרס"ט) 78
	הצעיר (תרע"ד) 96
	צרור המור 39
שביבים 161	
שולמית 85	
השופר 65	
שושנה 64	דער קאלאניסט 38
השלח 118	קאלינדאריי די ירושלם 55
שערי ציון (תרל"ו) 9	קבוצת קונטרסים 37
שערי ציון (תרפ"א) 125	קובץ החברה העברית לחקירת ארץ-ישראל ועתיקותיה בירושלים 123
	קובץ לעניני כלכלה־ראה: <i>Economic Data</i>
התור 124	קובץ ספרותי 82
תורה מציון 27, 29	קול התור 30
תורת האהל 14	קול יעקב 154
תורת ציון 3	קול ישראל 135, 146
תרע"ו 100	קול מציון 19

Official Gazette of the Government of Palestine 127

Palestine Bulletin 162
The Palestine News 103
The Palestine Weekly 114, 133
Press Report 116

Rough Notes 171

Zionistische Korrespondenz 117

Bulletin de la Chambre de Commerce, d'Industrie et d'Agriculture de Palestine 79

Daily News Bulletin 162

Economie Data 142

Gazette de Jerusalem 17

Jerusalem 16

Jerusalemmer Anzeiger see: *Gazette de Jerusalem*

News Bulletin of the Palestine Daily Mail 133

מפתח העורכים והאישים

המופיעים במפתח זה הם עורכים, להוציא אלה המסומנים בסימן כוכב (*)

אברהם ב"ר יוסף בן יחיא המכונה אלשיך 92	אברהם ב"ר יוסף חיים 94
אדלמן, מרדכי 18, 25	*גולדברג, חיים 85ה
אדלר, שאול 120ה	גולדברג, יהודה ליב 108ה
אהרנבוין, יוסף 61	גושציני, יצחק 9, 16, 28ה
אוסובצקי, בוריס 49	גינזבורג, פסח 111ה, 147
אורנשטיין, יעקב 27	גליקמן-פרוש, משה 146ה
אורנשטיין, יצחק 109ה	גליקסון, משה 108ה
איזנברג, אהרן 49ה	גפני, ש' 129
אלוף, יהושע 107ה	גראייבסקי, פנחס 41ה
אלמאליח, אברהם 68ה, 77, 80, 111ה, 112, 115	גרוס, משה דוד 99ה
אלקלעי, אריה 129ה	גרזובסקי, יהודה 40
אפרתי, צבי 170	גרינברג, אורי צבי 111ה
אפשטיין, שלמה 32	גשורי, מאיר שמעון 165
אשור, זאב 82	
אשכנזי, יצחק 45ה	
	ד' בן רשד (שם בדוי) 84
באדה"ב, יצחק ב"ר מיכאל 50	דגן, פרץ 111ה, 114ה
בחבוט, אליהו 151	דוידזון, ש"י 74ה
בית ישראל-אה: פינס, חיאל מיכל	דולז'נסקי, יעקב 120ה
בלוי, משה 146ה	*דיי-הן, יעקב 144ה
בלוי, עמרם 146ה	*דיסקין, בנימין 14ה
בלומנטאל, אברהם יוחנן 51	*דיסקין, יצחק ירוחם 14ה
בלומנטאל, אהרן שמחה 35, 47	*דיסקין, משה יהושע יהודה ליב 14ה
בלזר, שלמה 125	
בלקינד, ישראל 20ה	הויזדורף, חיים אליעזר 28
בן-אב"י, איתמר 21ה, 34ה, 48ה, 69, 80ה, 111, 114ה	הורביץ, אריה ליב 3
בן אמתיראה: בלומנטאל, אהרן שמחה	היילפרין, יחיאל 149
בן בינישתי, עזרא 7	הירשנון, חוה 36ה
בן-יהודה, אליעזר 6ה, 20, 21, 31, 34, 36ה, 40, 48, 62, 63, 69	הירשנון, חיים 23, 36ה
בן-יהודה, חמדה 21ה, 48ה	הירשנון, יצחק 9ה, 21, 36ה, 37
בן-יעקב, חיה-אה: הירשנון, חוה	הלפרין, מרדכי אהרן 129
בן-ישי, אהרן זאב 136, 143, 145, 148, 155	
*בן נאים, מ"ח 77ה	וויינטרוב, יעקב 89, 93
בן-עטר, חיים 68, 73, 77, 83ה	*ווייס, יודא אהרן סג"ל 81ה
בן-ציון, ש' 59, 90ה	*ווייצמן, אשר זליג 123ה
ב"ק, ישראל 5, 6, 7	וינץ, ליאו 111ה
*ב"ק, ניסן 31ה	ויסנשטרן, אהרן 109
בר-דרורא, יששכר דב 111ה	ורטהיימר, שלמה אהרן 46
בר-נסיס, משה 111ה	
ברגמן, י' 49	ז'בוטינסקי, זאב 111ה
ברדקי, ישראל 74ה	זוטא, אריה 169ה
בריי"ל, יחיאל 4	זוננפלד, אברהם אהרן 51
	זוסמאן, אברהם 8

- זכאי, דוד 141
 זסלנסקי, אהרן יצחק 125
 זקס, צ' 129
 זרובבל, יעקב 97
- טויבר, אריה ליב 113
 טורוב, ניסן 108
 טורקניץ, אהרן 61
 טיקטין, שמואל אפרים 86, 39
 טראגאן, בן־ציון 55, 56
- יחילוביץ, דוד 48, 40
 ייבין, יהושע השל 111
 ייבין, שמואל 123
 ילין, אביעזר 107, 132, 170
 ילין, דוד 12, 59, 90
 ילין, יצחק יעקב 81, 98, 99, 100, 150
 יעבץ, זאב 33
 יפה, אריה ליב 108, 138
 יפה, יצחק 154
 יקותיאל, יוסף 107
 ישראל, מרדכי 45
- כהן, א' 16
 הכהן (פרידמן), אברהם 115
 *כהן, אברהם אלברט 2
 הכהן, מיכל 4, 6, 8, 11, 16
 הכהן, מנחם שם טוב 45
 הכהן, מרדכי בן הלל 108
 כ"ץ, שלום ירמיה 85
- לדויפול, אברהם 108
 לוזינסקי, אלתר 65, 87
 הלוי, ח"ש 152
 לוי, י' 74
 לוי, יצחק 154
 לויץ, אהרן 30
 לויץ, אלתר 76
 לונץ, אברהם משה 9, 17, 26, 38, 44, 58, 123
 לוריא, יוסף 108
 לוריא, שמעיה 146
 ליפסון, מרדכי 111
- מאירוביץ, מנשה 20, 37, 49
 המאירי (פירשטיין), אביגדור 157
 *מונטפיורי, משה 22, 129
- מזי"א, אהרן מאיר 120, 123
 מטראני, ברוך בן יצחק 22, 43
 מיוחס, יוסף בר"נ 42
 מיכאלי, מרדכי 129
 מיכלין, חיים מיכל 76
 מלול, נסים 134
 מלצר, יהודה ליב 111
 מרגלית-קלואריסקי, חיים 49
 מרט, מאיר 107
- נחמני, אהרן 150
 נייגו, יוסף 49
 ניימן, שמואל גדליה 165
- סולודר, אברהם 137
 סוסקין, זליג 49
 סוקניק, אליעזר ליפא 123
 סילמן, קדיש ליב (יהודה) 72, 77, 83, 95, 119, 128, 158
 סלומון, יואל משה 3, 4, 10
 שלושיץ, נחום 123
 סמילנסקי, זאב 59, 61
 סמילנסקי, משה 108
 ספיר, אשר 114, 133
- עזיאל, ש' 107
 עזריאל, משה א' 55, 57, 68, 77, 83
 ענתבי, אלברט 79
- פינגנבאום, אריה 120
 פיינברג, יוסף 20
 *פיינגולד, שלמה 80
 פיכמן, יעקב 108, 118, 128
 פינס, יחיאל מיכל 21, 41
 פישמן (מימון), יהודה ליב הכהן 124
 פלמן, ש' 114
 פלש, גאורג 107
 פרידמן, דוד אריה 120
 פרומקין, ישראל דב 6, 11, 45
 פריימן, נחום דב 91
 פרלמן, שמואל 108, 111
 פרס, חיים 9
 פרס, ישעיהו 123
- צבי, מ' 96
 צבי, מ' 129
 *צוקרמן, שמואל הלוי 29

- רזארה: בן־ישי, אהרן זאב
ריבלין, א' 74 ה
ריבלין, יוסף 5 ה
רזיס, י' 129 ה
רפאלוביץ (רפאלי), שמואל 24 ה, 32 ה
שווארץ, יהוסף 2, 1 ה
שווארץ, ליאון 20 ה
שווארץ (בן ברוך), שלום 167 ה
שור, אברהם צבי 113 ה
שחר, חיים דב 103, 169 ה
שחראי (שירמן), אלתר יעקב 121, 124 ה, 143, 165 ה
שטיינברג, יעקב 102 ה
שירזלי, שלמה ישראל ראה: שרזולי, שלמה ישראל
שירמן, אלתר יעקב ראה: שחראי, אלתר יעקב
שלינגר, עקיבא יוסף 15 ה
שמעוני, יצחק 114 ה
שפיגלמן (יצ"ב), יצחק 102 ה
שקדי, מאיר 107 ה
שרזולי, שלמה ישראל 48 ה, 54, 56, 70, 75, 76 ה
תשבי, נחום 171 ה
- צפרוני, אברהם 90 ה
צ'רניאק, מרדכי הכהן 35 ה
קואינקה, בן־ציון אברהם 45 ה
קוק, שאול חנא הכהן 67 ה
קיוזמן, נתן 49 ה
קנטרוביץ, יהושע בצלאל 103 א
קורנפליד, פרץ ראה: דגן, פרץ
קלזנר, יוסף 90 ה, 108 ה, 118 ה
קמחי, דב 101, 126 ה
קצנלנבויגן, רפאל 135, 146 ה
קרניאל, ישעיהו 69, 130 ה
רבינוביץ, אלכסנדר זיסקינד 60, 67 ה
*רוהולד, ברוך 86 ה
רוהולט, שלמה הלוי 35 ה
רוזנטל, אברהם 120 ה
רוטנברג, אברהם 10 ה
*רוטשילד, וולף 45 ה
*רוקה, אליעזר 28 ה
רוקה, יהודה ליב 120 ה

יחיאל בריל

ביבליוגרפיה: עיתונים וכתבי־עת יהודיים בירושלים, תר"ד-תרפ"ג

מפתח המדפיסים והדפוסים

לוי, דפוס 147	אדלמן, מרדכי 25
לונץ, אברהם משה 25, 26, 38, 40, 44, 58, 66, 79	אחדות, דפוס 82, 91, 94, 96, 97, 102
הסולל, דפוס 133	איתן ושושני, דפוס (יפו) 122
סילמן, קדיש יהודה 170	ארץ־ישראל, דפוס 139
סלומון, יואל משה 3, 4, 10, 15, 53	ב"ק, ישראל 1, 2, 5, 6, 7
עזריאל, משה א' 57, 61, 68, 71, 73, 77, 80, 83, 104, 106	ברי"ל, יחיאל 4
פרומקין, ישראל דב 6, 11, 17, 20, 50	גושציני, יצחק 8, 9, 15, 16, 28
פרומקין, דפוס 100, 119, 128	היילפרין, יחיאל 101, 132, 136
פרץ, משה 9	הירשנזון, חיים 23
הצבי, דפוס 54	הירשנזון, יצחק 21, 31, 32, 35, 36, 37, 49
צוקרמן, שמואל הלוי 27, 29, 33, 98, 109, 121, 135, 156	השקפה, דפוס 48, 54, 62, 63
ציון רוהלד, דפוס 166, 167	זוסמאן, אברהם 8
רוטנברג, אברהם 10	טיקטין, שמואל אפרים 39
רוקח, אהרן עזיאל 15	טננבוים, אלהן 15
שעהנבוים-ווייס, דפוס מוריה של 74, 80, 143, 145, 148	הכהן, מיכל 4, 8
שריזלי, שלמה ישראל 70, 75, 76, 78 (= דפוס הפרדס), 97	הכהן, רפאל חיים 101, 103, 110
ששון, אליהו ומשה חי 14, 15	כהנא, א"ל 108
	לוי, יצחק נחום 52, 67, 86

ישראל דוב פרומקין